

Myllypuron-Roihupellon-Puotinharjun aluesuunnitelman luonnonhoidon osuuden vuorovaikutusraportti – asukaspalaute

27.4.2015

Sisällysluettelo

1	Vuorovaikutus ja asukaspalaute	3
1.1	Suunnittelun koottu asukaspalaute	3
1.2	Asukaskysely "Kerro kartalla" tulokset luonnonhoidon suunnitelmaosuutta koskien.....	3
1.3	Asukastilaisuudet	3
1.4	Maastokysely syksyllä 2013	3
1.5	Muu saatu asukaspalaute	6
2	Liitteet.....	6

1 Vuorovaikutus ja asukaspalaute

1.1 Suunnittelun koottu asukaspalaute

Koostuu:

- asukaskysely ”Kerro-kartalla” tuloksista
- järjestetyistä asukastilaisuuksista ja niiden muistioista
- maastokyselyn tuloksista
- muusta saadusta asukaspalautteen koosteesta (joka esitetään ilman asukkaiden yhteystietoja)

1.2 Asukaskysely ”Kerro kartalla” tulokset luonnonhoidon suunnitelmaosuutta koskien

Alueen ihmisten mielipidettä luonnonhoidosta kyseltiin rakennusviraston ”Kerro kartalla”- Internet-palvelun avulla. Tässä kyselyssä Hallainvuori nousi selkeästi arvostetuimmaksi ja käytetyimmäksi metsäalueeksi. Vastaaajat toivoivat mm. lahoppuuston jättämistä tälle alueelle ja tätä toivetta on toteutettu hoitoluokittamalla suuri osa alueesta arvometsäksi ja jättämällä alue suurilta osin toimenpiteiden ulkopuolelle. Muuten yksittäisiä merkintöjä muualta alueelta tuli sekä hoidon puolesta että vastaan.

1.3 Asukastilaisuudet

Aluesuunnitelmasta pidettiin työpaja marraskuussa 2014. Täällä ei noussut esille luonnonhoitoa koskevia asioita.

1.4 Maastokysely syksyllä 2013

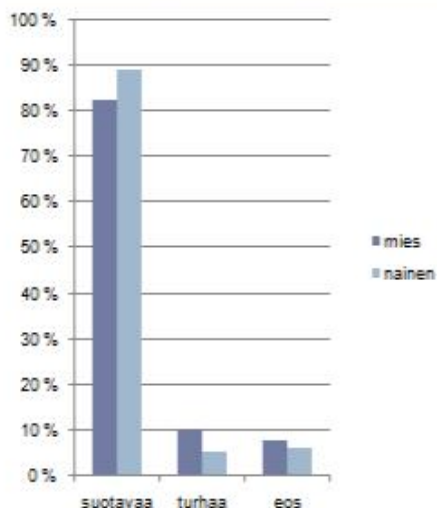
Helsingin yliopiston metsätieteiden laitoksen metsäylioppilaat järjestivät syksyllä 2013 maastokyselyn, jossa he jakaantuivat viidelle ennalta katsotulle maastokohteelle tiedustelemaan ulkoilijoiden ja ohikulkijoiden mielipidettä alueelle laaditusta luonnonhoitosuunnitelmaluonnoksen toimenpidekartoista ja hoitoluokkakartasta. Vastauksia saatiin 195 kappaletta, jota on pidettävä todella hyvänä tuloksena. Kyselyn tulos oli, että valtaosa ihmisistä hyväksyi esitetyt

toimenpiteet ja he olivat lisäksi tyytyväisiä esitettyihin luonnon arvokohteisiin (ks. grafiikka alla) Vastaajat olivat lisäksi yleisesti tyytyväisiä siihen, että tämän tyyppisiä kyselyjä tehdään. Tämä ilmeni niin suullisena palautteena kuin vastausinnokkuutena. Alla metsäylioppilaiden päätelmiä kyselystä:

- ▶ Yleisin toive oli, ettei alueelle rakennettaisi lisää. Moni toivoi alueen metsäisyyden säilyvän. Myös luonnontilaisuus, monimuotoisuus sekä metsän tuntu on monelle tärkeää. *Metsänhoidon alueella toivottiin olevan maltillista.*
- ▶ Vastaajista useimmat eivät olleet tietoisia tai huomanneet alueella tehtyjä luonnonhoidollisia toimenpiteitä.
- ▶ *Metsiä toivottiin siistittävän nopeammin tuulenkaadoista sekä hakkuutähteestä.*
- ▶ Enemmistö asukkaista tuntui luottavan ammattilaisten tekemään luonnonhoitosuunnitelmaan sekä metsänhoidollisiin toimenpiteisiin.
- ▶ Alueen toivottiin palvelevan ulkoilijoiden tarpeita monipuolisesti:
 - ☐ Lisävalaistusta
 - ☐ Roskapönttöjä
 - ☐ Kuntoilupiste
 - ☐ Reittiopasteita sekä infotauluja
- ▶ *Tiedottamista luonnonhoidosta alueella tulisi tehostaa.* Tämä toive kävi ilmi yleisessä palautteessa, mutta myös vastaajien ollessa epätietoisia kaupungin tekemästä uudesta luonnonhoitosuunnitelmasta alueelle.

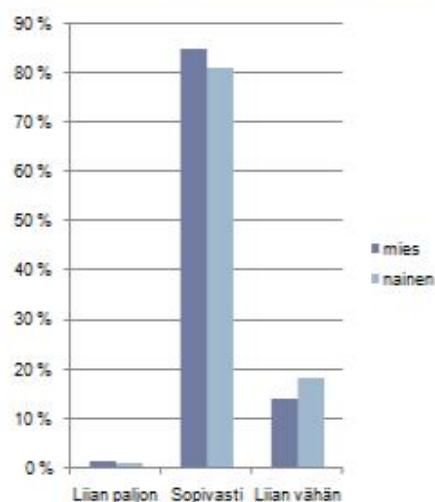
Ote asukaskyselystä:

8. Myllypuron alueen metsien luonnonhoito on mielestänne:

Luonnonhoito on vastaajien mielestä suotavaa

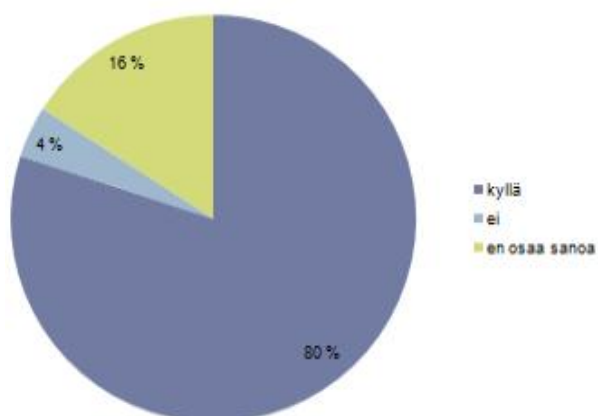
9. Onko mielestänne Myllypuron alueella metsäisiä alueita:

► Vastaajien mielestä myllypuron alueella on metsäisiä alueita sopivasti

Ote asukaskyselystä:

14. Onko tälle metsäalueelle tehty luonnonhoitosuunnitelma tarpeellinen?

- Suurin osa vastanneista piti suunnitelmaa tarpeellisena
- Ei merkittäviä eroja haastattelupaikkojen välillä

1.5 Muu saatu asukaspalaute

Yksittäisiä asukaskommentteja on tullut lisäksi puhelimitse ja sähköpostilla.

2 Liitteet

1. Powerpoint-esitys maastokyselystä
2. Avoimet vastaukset maastokyselystä
3. Kysymyslomake maastokyselystä

Myllypuron-Roihupellon-Puotinharjun aluesuunnitelman luonnonhoidon osuuden vuorovaikutusraportti – luonnonhoidon työryhmä

27.4.2015

Sisällysluettelo

1 Luontojärjestöjen yleiskommentit.....	3
1.1 Luontotietojärjestelmän arvokkaiden luontokohteiden huomioinnista.....	3
1.2 Suunnittelualueen METSO-arvot	3
1.3 Karhunkaatajan alueen keskeneräisen asemakaavoituksen huomiointi.....	3
1.4 Esitetyistä hoitoluokista.....	4
1.5 Esitettyjen metsänhoitotoimenpiteiden asiallisuudesta	4
2 HKR:n vastine luontojärjestöjen yleiskommentteihin.....	5
2.1 Luontotietojärjestelmän arvokkaiden luontokohteiden huomioinnista.....	5
2.2 Suunnittelualueen METSO-arvot.....	5
2.3 Karhunkaatajan alueen keskeneräisen asemakaavoituksen huomiointi	6
2.4 Esitetyistä hoitoluokista	6
2.5 Esitettyjen metsänhoitotoimenpiteiden asiallisuudesta	6
3 Luontojärjestöjen yksilöidymiä kommentteja luonnonhoitosuunnitelman tekstiosaan.....	7
3.1 Luonnonhoidon tavoitteet (s. 25).....	7
3.2 Uudet hoitoluokat (s. 27)	7
3.3 Metsien hoito (s. 30)	7
3.4 Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen (s. 32).....	8
3.5 Ulkoilureittien varsien hoito (s.33)	8
3.6 Vieraslajit (s. 36).....	8
3.7 Luonnonhoidon tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset alueittain (s. 39-45).....	9
4 HKR:n vastine luontojärjestöjen yksilöidymiin kommentteihin luonnonhoitosuunnitelman tekstiosasta.....	10
4.1 Luonnonhoidon tavoitteet (s. 25).....	10
4.2 Uudet hoitoluokat (s. 27)	10
4.3 Metsien hoito (s. 30)	10
4.4 Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen (s. 32).....	11
4.5 Ulkoilureittien varsien hoito (s.33)	11
4.6 Vieraslajit (s. 36).....	11
4.7 Luonnonhoidon tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset alueittain (s. 39-45).....	11
5 Luontojärjestöjen kommentti	13
5.1 Muuta.....	13
6 HKR:n vastine	13
6.1 Muuta.....	13
7 Luontojärjestöjen kuviokohtaiset huomiot.....	14
8 Rakennusviraston vastaukset luontojärjestöjen kuviokohtaisiin kommentteihin - vastaukset teemoittain	23
8.1 METSO inventoinnista.....	23
8.2 Arvometsistä C5	23
8.3 Metsien hoitotoimenpiteistä.....	23

1 Luontojärjestöjen yleiskommentit

1.1 Luontotietojärjestelmän arvokkaiden luontokohteiden huomioinnista

Suunnitelma-aineistossa on esitetty keskeisimmät suunnittelualueen luontokohteet. Olisi kuitenkin tarpeellista analysoida myös sitä, miten esitetyt toimenpiteet vaikuttavat kyseisten arvojen säilymiseen ja kehittymiseen. Ainakin muutamalla alueella arvot selvästi heikkenevät, jos nykyiset metsänhoitoesitykset toteutetaan. Tällaisia ovat ainakin seuraavat kohteet:

- 6. Matokallion pohjoispuoli (70/90)
- 17. Taka-Viikin koillismetsä (169/99)
- 19. Taka-Viikin kaakkoismetsä (7/03)

Oma lukunsa ova alueen lukuisat METSO I-, II- ja III-luokan kriteerit täyttävät kangas-, kallio- ja lehtometsät, joista järjestöarvion mukaan noin viidennes on jäänyt tunnistamatta ja osoittamatta aluesuunnitelmaluonnoksen s. 14 kartalla. Monille tällaisille arvometsäkuvioille ollaan esittämässä sellaisia hakkuita, jotka nykykäytännöllä toteutettuna todennäköisesti heikentävät kohteiden luontoarvoja ilman varsinaisia saavutettavia hyötyjä. Hakkuita esitetään myös joukolle sellaisia kuvioita, joiden METSO-arvot rakennusvirasto on itse todennut.

1.2 Suunnittelualueen METSO-arvot

Kahtena päivänä tehtyjen, valitettavasti eräät osa-alueet sivuuttaneiden maastokäyntiemme yhteydessä paikallistui muutamia kymmeniä sellaisia METSO-kriteerit täyttäviä kangas-, kallio- ja lehtometsiä, joille rakennusvirasto ei ollut antanut omassa arvioinnissaan METSO-luokkaa. Osa kuvioista oli hyvin luonnontilaisia ja runsaslahopuustoisia eli ns. helposti tunnistettavia METSO-kohteita. On ilmeistä, että METSO-kohteiden tunnistamis – ja huomiointikäytännössä on vielä paljon kehitettävää. Tapa, jolla Helsingin ympäristökeskusta käytetään rakennusviraston METSO-arviointien ja -ratkaisujen ”sertifioijana”, on erikoinen ja herättää kysymyksen siitä, kuinka laajassa mitassa arvioijat ovat tosiasiallisesti perehtyneet METSO-kriteereihin ja yksittäisten kuvioiden luonteeseen todellisuudessa.

1.3 Karhunkaatajan alueen keskeneräisen asemakaavoituksen huomiointi

Merkittävä osa suunnittelualueesta (osa-alueet 13-15) kuuluu ns. Karhunkaatajan asemakaavan vaikutusalueeseen. Kyseisen, merkittäviä luonto- ja virkistysarvoja sisältävän alueen asemakaavoitus on vielä täysin kesken. Tästä syystä

aluesuunnitelmassa tulisi olla hyvin pidättyväinen esittäessä alueelle metsänhoitotoimenpiteitä. Perusteita on lähinnä turvallisuuden kannalta aidosti ongelmallisten puiden täsmäkaatoihin tonttien ja teiden varsilta sekä eräiden ulkoilureittien sulkeutuneiden risteysnäkyvien avaamiseen. Näihin toimenpiteisiin ei tarvita voimassa olevaa aluesuunnitelmaa. Laajemmat metsänhoitotoimet kaavoituksellisella kiista-alueella eivät edusta hyvää viranomaistoimintaa ja siksi niitä ei kannata tässä vaiheessa edes esittää.

1.4 Esitetyistä hoitoluokista

Hallainvuoren ydinalue on huomioitu hoitoluokituksessa yhtenäisellä arvometsäluokituksella. Tämän ratkaisun hienoutta vähentää olennaisesti se, että kymmenkunta niin ikään arvokasta METSO I- ja II-luokan kangas- ja kalliometsäkuviota Hallainvuoren ydinalueen ulkolaidalta on jätetty ilman arvometsäluokkaa.

Arvometsien hoitoluokan ansaitsevia kuvioita löytynee jokunen lisää myös osa-alueilta 10, 16, 17 ja 52. Erityisen merkittävä lisäys olisi osa-alueelta 52 löytyvä useiden lähekkäisten arvolehto- ja kangasmetsien muodostama kokonaisuus (kuviot 234, 235, 239, 241 ja 241.1), joista vain kuvio 239 on tällä hetkellä huomioitu arvometsänä.

Kuviokohtaisissa kommentteissa on nostettu esille 23 kuviota, joiden osalta esitämme hoitoluokan muuttamista arvometsäksi. Joitakin vastaavia lisäkohteita löytyy varmasti myös maastokatselustemme ulkopuolelle jääneiden osa-alueiden niiltä kuviolta, jotka rakennusvirasto on arvioinut METSO-kriteerit täyttäviksi.

1.5 Esitettyjen metsänhoitotoimenpiteiden asiallisuudesta

Myllypuron aluesuunnitelma-alueen maastokäynneillä tuli vastaan tavaomaista aluesuunnitelmaa runsaammin sellaisia metsänhoitoesityksiä, joita emme pysty pitämään perusteltuina. Osa hakkuista on nykyisille tai lähivuosisikymmeninä kehittyville luontoarvoille haitallisia, osa heikentää metsikkökuvioiden merkitystä näkö- tai melusuoja ja osa etenkin yksittäisten puiden poistoista ja pienpuuston hoidosta kohdistuu kuviolle, joissa toimenpiteiden hyödyt jäävät kyseenalaisiksi. Mm. yksittäisten puiden poistoja on esitetty huomattavalle joukolle kuvioita, joiden puusto on tällä hetkellä sen verran hyväkuntoisen oloista, että on vaikea uskoa merkittävää poimintahakkuutarvetta syntyvän seuraavan 11 vuoden aikana.

2 HKR:n vastine luontojärjestöjen yleiskommentteihin

2.1 Luontotietojärjestelmän arvokkaiden luontokohteiden huomioinnista

YLEISESTI

LTJ-kohteiden rajaukset ovat monesti melko laajoja ja epämääräisiä. Usein samaan kohteeseen sisältyy paljon erityyppistä metsää. Rajauksissa ei myöskään huomioida metsänhoidollisia näkökohtia, kuten esim. kasvupaikkaa puuston kasvun kannalta, olemassa olevan puuston kuntoa tai metsiköiden muita kehitystarpeita. Luonnonhoitosuunnittelun maastoinventoinnin yhteydessä alueet kuviodaan pikkutarkasti kantakartan ja vääräväri-ilmakuvan pohjalta, joten paikoin vanhoja LTJ-kohteidenkin rajauksiakin voisi tarkentaa ajan tasalle. Kohteiden sisältä löytyy monesti metsänosia, jotka vaativat luonnonhoidon toimenpiteitä yhtälailla metsikön jatkokehityksen, maiseman ja alueen turvallisuuden, kuin itse todetun luontoarvon säilymisenkin kannalta. Kohteille ehdotetut toimenpiteet suunnitellaan pikkutarkasti kyseinen luontoarvo huomioiden. Niillä ei heikennetä luontoarvoja, vaan monissa tapauksissa nimenomaan autetaan arvoja ylipäänsä säilymään tai olosuhteita jopa parannetaan (esim. lehtipuuvaltaisten lehtojen puuston ja pensaston ylläpito, tiettyjen kohteille ominaisen lajiston suosiminen, puuston kehittäminen kerroksellisena, lahoppuun säästäminen sopiviin kohtiin, jne.)

KOHDETARKASTELU

Kaikissa järjestöjen mainitsemissa LTJ-kohteissa toimenpiteet ovat pääpiirteissään reittien ja/tai tonttien laitojen välittömien lähiympäristöjen hoitoa, joilla ei ole pienimmässäkään määrin vaikutusta kyseisten alueiden luontoarvoihin. Todettakoon vielä, että luonnoksen karttojen esitystapa on sellainen, että siinä on toimenpide korostettuna koko kuviolle, vaikka se koskee vain kuvion välitöntä reunaa. Näin kartoista ei saa todellista kuvaa toimenpidealueen laajuudesta, joka on siis murto-osa esitetystä. Uusi rasteroitu kartta voidaan esittää tarvittaessa.

2.2 Suunnittelualueen METSO-arvot

Rakennusvirasto on tarkastanut luonnonmukaisten alueiden inventoinnin yhteydessä myös METSO-elinympäristöt ja- kriteerit ja METSO-aineisto on sen jälkeen käyty läpi maastossa ja kirjallisesti ympäristökeskuksen kanssa. Tässä prosessissa korjattiin samalla 2011 Innoforin tekemän METSO-inventoinnin virheitä ja puutteita. HKR:n tekemän ja ympäristökeskuksen tarkastaman inventoinnin jälkeen alueelta löydettiin huomattavan paljon uusia METSO-kohteita, joita Innoforin inventoinnissa ei oltu huomioitu. Toisaalta useita Innoforin METSO-kohteiksi katsomia kohteita ei voi jättää hoidon ulkopuolelle niiden sijainnin tai virkistyskäyttötavoitteiden takia. Lisäksi monilla kuvioilla rakentamisen aiheuttama reunavaikutus on vähentänyt niiden luonnontilaisuutta/luonnontilaisuuden kaltaisuutta, eikä niitä voi tästä syystä määritellä

METSO-kohteiksi, vaikka näillä kuvioilla sattuisikin paikoin täyttymään jokin/jotkin METSO-kriteeri(t).

METSO -inventointikohteet eivät ole Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan suoraan siirtyviä alueita. Inventointi tarjoaa luontotietoa, joka otetaan huomioon muun luontotietojärjestelmän (LTJ) kohdetietojen ohella keväällä 2015 ympäristökeskuksessa julkaistavassa uudessa Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa vuosille 2015–2024. Alueen hoitotoimenpiteet määräytyvät mm. alueen käytön, sijainnin kaupunkirakenteesta ja hoitoluokan mukaan. METSO – arvoja huomioidaan mm. hoitotoimenpiteissä ja mm. jättämällä monimuotoisuutta turvaavaa lahoppua ja suosimalla kerroksellisuutta ym. kuvioille luonnonhoidon työohjeiden mukaisesti.

2.3 Karhunkaatajan alueen keskeneräisen asemakaavoituksen huomiointi

Aluesuunnitelmaluonnoksessa ollaan oltu pidättyväisiä Karhunkaatajan-Viilarintien selvitysalueen ehdotetuissa luonnonhoitotöissä. Aluesuunnitelmaluonnoksen kartoissa toimenpide on merkitty koko kuviolle, vaikka todellisuudessa toimenpide tehdään vain osalla kuviota muutama puu kaataen eli kartta ei anna oikeaa kuvaa toimenpiteiden laajuudesta.. Ylivoimaisesti suurin osa ehdotetuista toimenpiteistä koskee tonttien ja teiden reunojen välittömän lähiympäristön yksittäisten puiden hoitoa. Muutamille kuvioille, missä ei ole todettu luontoarvoja, on lisäksi ehdotettu harventamista valo-olosuhteiden, kerroksellisuuden, näkymien ja elinvoimaisuuden parantamiseksi. Alueen ainoa uudistamiseen merkitty kuvio (0,3 ha) sijaitsee tonttiin ja tiehen rajautuen ja kuvion leveys on ainoastaan n. 30 metriä leveä eli koko kuvio on reunavyöhykettä.

2.4 Esitetyistä hoitoluokista

Vaikka jokin kuvio onkin luokiteltu METSO-arvoluokkiin, ei se takaa sen automaattista luokittelua C5-arvometsäksi. Hoitoluokituksella ja METSO:lla on erilainen luokitus- ja kriteeriasteikko. Rakennusviraston hoitoluokitus perustuu valtakunnalliseen viheralueiden hoitoluokitukseen, metsä- ja luonnonsuojelulakiin ja metsäsertifiointiin. Rakennusvirasto on luokittanut 14 prosenttia alueen metsistä C5-arvometsäksi, jota voidaan pitää korkeana arvometsien osuutena moneen muuhun aluesuunnitelmaan verrattuna.

2.5 Esitettyjen metsänhoitotoimenpiteiden asiallisuudesta

Luonnonhoidon bruttopinta-ala (73 ha) on noin puolet koko alueen luonnonmukaisten alueiden pinta-alasta (n. 140 ha). Todellinen nettopinta-ala on kuitenkin paljon pienempi, koska peräti 2/3-osaa hoidosta on yksittäisten puiden poistoa, jossa tyypillisesti otetaan muutamia puita kuviolta. Jo siis lähtökohtaisesti puolet pinta-alasta (sisältäen vielä kaikki arvokkaiksi todetut luontokohteet) on tällä suunnitelmakaudella hoidon ulkopuolella. Lisäksi ehdotetuista toimenpiteistä 2/3 on yksittäisten puiden poistoa, jossa otetaan todetun tarpeen mukaan tyypillisesti muutamia reittien, teiden ja tonttien varsien yksittäisiä puita pois eli suurin osa kuviosta jää toimenpiteiden

ulkopuolelle. Edellä mainitut asiat osoittavat että esitetyt toimenpiteet ovat todella maltillisia.

3 Luontojärjestöjen yksilöidymiä kommentteja luonnonhoitosuunnitelman tekstiosaan

3.1 Luonnonhoidon tavoitteet (s. 25)

Luonnonhoidon tavoitteissa (s. 25) korostetaan melko lailla yksipuolisesti harvennuksien hyötyjä. Tosiasiassa harvennuksia esitetään myös useisiin sellaisiin metsiköihin, joissa toimenpide ei edistä kohteena olevien metsiköiden elinvoimaisuutta. Lähinnä se vähentää metsän luonnonmukaisia piirteitä, joihin kuuluvat muun muassa tiheydeltään vaihteleva puusto sekä luonnonpoistuman kautta syntyvät lahopuut. Muutamilla kuvioilla harvennuksia esitetään metsiköihin, joiden puusto on jo nyt harvaa.

Suunnitelmatekstissä väitetään, että ”*suurin osa Ympäristökeskuksen arvokkaista luontojärjestelmän kohteista on jätetty toimenpiteiden ulkopuolelle*”. Vertaamalla erilaisten arvokkaiden luontokohteiden karttoja ja esitettyjä metsänhoitotoimenpiteitä havaitsee, että kohtalaisen isolla pinta-alalla arvokkaaksi eri syillä todettuja luontokohteita on tarkoitus toteuttaa metsänhoitotoimia. Osuus kasvaa olennaisesti, mikäli huomioidaan ne METSO I-, II- Ja III-luokan metsät, joita ei jostakin syystä ole alueelta tunnistettu.

3.2 Uudet hoitoluokat (s. 27)

Lähivirkistysmetsiin (C.1.2) on sisällytetty suunnittelualueen keski- ja itäosasta niin paljon luontoarvoja omaavia metsikkökuvioita, että esitetty luontoarvojen huomioon otaminen täysin sivuuttava hoitoluokan määrittely on vääjäämättä LUMO-ohjelman vastainen. Näin kategorisista luokitteluista tulisi luopua ja sisällyttää myös lähivirkistysmetsien hoitoluokkaan selviä monimuotoisuustavoitteita.

3.3 Metsien hoito (s. 30)

Myllypuron suunnitelmaluonnoksessa toistuu monen muun aluesuunnitelman tapaan tehtävien metsänhoitotoimien vähättely. Tasapuolisuuden vuoksi olisi syytä tuoda julki myös se, että alueella on kohtalaisen paljon sellaisia metsiä, jotka on harvennettu melko lailla tasarakenteisiksi viimeisten 10-15 vuoden aikana. Iso osa näistä metsistä on sellaisia, joihin ei nyt esitetä toimenpiteitä. Tällaisia metsiä löytyy mm. Hallainvuoren lounaisosasta.

Alueelle esitettyjen pienaukkohakkuiden kohteissa on mukana tekstissä mainittuja, sijainniltaan ongelmallisia yli-ikäisiä kuusikoita. Muutama näistä pienaukot aidosti sopivat (mm. kuvio 97). Lisäksi käsiteltäväksi ehdotettujen kuvioiden joukossa on muutamia puustoltaan selvästi monipuolisempia ja luonnonsuojelullisesti arvokkaita kuvioita (mm. kuviot 91 ja 218), joiden avohakkuu ei ole lainkaan perusteltua.

Harvennuksia esitetään nuorien ja varttuneiden koivikoiden ohella hyvin monenlaisiin metsiin. Näiden joukossa on muun muassa luontoarvoja omaavia sekametsiä, luonnontilaisen kaltaisia havumetsiä jne. Muutama harvennettavaksi esitetty metsikkö on jo tällä hetkellä sen verran eri-ikäisrakenteinen, että on vaikea ymmärtää, miten metsiköiden harventaminen parantaisi niiden kerroksellisuutta. Yhdistettynä pienpuuston hoitoon on sen sijaan kaikki mahdollisuudet siihen, että lopputuloksena on valtapuustoltaan melko tasarakenteinen metsikkö, jossa vaihtelu syntyy aikanaan lähinnä pihlajanvesaikojen muodossa.

3.4 Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen (s. 32)

Kappaleissa 1 ja 2 tehdään sellaisia yhteenvetoja esitettyjen hakkuiden, LUMO-ohjelman, luonnonhoidon linjausten monimuotoisuustavoitteiden ja suunnittelualueella olevien arvokkaiden luontoalueiden suhteesta, jota on mahdotonta tämänhetkisen suunnitelman pohjalta allekirjoittaa.

Tässäkin osuudessa (2. kpl) korostetaan tarkoitushakuisesti toimenpiteiden ulkopuolelle jätettyjä metsiä, joista mainittava osa on sellaisia, joissa on toimittu osin hyvinkin raskaasti 2000-luvun aikana.

3.5 Ulkoilureittien varsien hoito (s.33)

Suunnittelualueella on runsaasti sellaisia metsiköitä, joissa ulkoilureittien varsien hoito olisi järkevää rajata vain alle 5 m vyöhykkeelle. Suunnitelman jatkotyössä olisikin syytä ottaa käyttöön oma rasteri, jolla nostettaisiin esille ne kuviot, joissa pienpuuston hoito on tarkoitus tehdä vain ulkoilureitin varressa.

Ulkoilureittien varsien hoitamattomuuden aiheuttamaa turvattomuutta joukolle helsinkiläisiä käsitellään tässä yhteydessä. Kohtalaisen suurta joukkoa helsinkiläisiä myös ärsyttää tuttuja virkistysmetsien metsänhoito ja etenkin harvennusten ja pienpuuston hoidon yhdistelmällä aikaansaatu pihlajavesaikojen ikuisuushoitoprojekti. Käsiteltäessä ihmisten suhtautumista metsänhoitoon on syytä välttää tarpeettomia yleistyksiä, puoleen tai toiseen.

3.6 Vieraslajit (s. 36)

Kiitokset rakennusvirastolle vieraslajiongelman kuviotasoisesta huomioinnista. Mustanpuron varren lisäksi ongelmaa on myös muualla suunnittelualueella. Luontojärjestöjen maastokäynnillä jättipalsamiongelmaa havaittiin ainakin kuviolta 255.

3.7 Luonnonhoidon tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset alueittain (s. 39-45)

Tilanteessa, jossa luonnonhoidon konkreettiset toteutussuunnitelmat halutaan laatia ilman luonnonhoidon työryhmän myötävaikutusta, olisi kaikkien etu, että tätä osuutta laajennettaisiin. Nykyisissä valitettavan lyhyissä osa-aluekuvauksissa olisi syytä nostaa esille myös osa-alueilta löytyviä luontoarvokohteita sekä linjata vaikkapa yleistasolla lahoppuun jättämiskäytäntöjä. Nykyiset kuvaukset eivät tunnista kunnolla osa-alueiden vaihtelevaa luonnetta.

Osa-alue 14 (s. 40): Tekstissä väitetään, että suurin osa alueesta jätetään toimenpiteiden ulkopuolelle. Suunnitelman mukaan käsittelyä on tulossa yli puolelle kuvioista. Koska alue on kaavoituksellista kiista-aluetta, jolla on myös merkittäviä luontoarvoja, niin tätä osa-aluekuvausta on erityisesti syytä kehittää.

Osa-alue 52 (s. 45): Ensimmäinen lause (*"Edustavin lehtoalue sekä kallioalue jätetään toimenpiteiden ulkopuolelle, kuten myös vanhat lahoppuustoiset kuusikot"*) ei vastaa ihan todellisuutta eli hakkuita esitetään niin arvokkaalle lehtoalueelle kuin lahoppuustoihin vanhoihin kuusikoihin.

4 HKR:n vastine luontojärjestöjen yksilöidympiin kommentteihin luonnonhoitosuunnitelman tekstiosasta

4.1 Luonnonhoidon tavoitteet (s. 25)

Harvennukset tehdään puuston elinvoimaisuuden parantamiseksi ja alueiden ulkoilu- ja virkistysalueiden ylläpitämiseksi samalla kun metsiin jätetään sopivasti läpäisyperiaatteella lahoppuuta. Periaatteet ja tavoitteet ovat luonnonhoidon linjausten mukaisia.

Mitä tulee metsän harvennustarpeeseen liittyen sen tiheyteen, harvennusintensiteetti vaihtelee puuston luontaisen tiheyden mukaan eli ts. jos puusto on jollain kohti valmiiksi harvaa, emme harvenna sitä niin voimallisesti tai ollenkaan. Lisäksi harvennusemetsiin jätetään tietoisesti harventamattomia kohtia.

Ehdotetuilla harvennuksilla ei ole negatiivista vaikutusta luontoarvoihin. Monilla kohdin harvennuksen päämääränä on päinvastoin lisätä luontaisen metsän rakennepiirteitä, kuten kerroksellisuutta ja ohjata puulajisuhteita sekapuustoisemmaksi.

Kaikissa järjestöjen mainitsemisissa LTJ-kohteissa toimenpiteet ovat pääpiirteissään reittien ja/tai tonttien laitojen välittömien lähiympäristöjen hoitoa, joilla ei ole vaikutusta kyseisten alueiden luontoarvoihin. Todettakoon vielä, että luonnoksen karttojen esitystapa on sellainen, että siinä on toimenpide korostettuna koko kuviolle, vaikka se koskee vain kuvion välitöntä reunaa. Näin kartoista ei saa todellista kuvaa toimenpidealueen laajuudesta, joka on siis murto-osa esitetystä. Karttojen esitystapaa voidaan tarkentaa lisäämällä aluesuunnitelman toimenpidekuville rasteri kuvaamaan toimenpiteen kohdistumista vain osalle kuviota kuten reittien ja tonttien reunoille.

4.2 Uudet hoitoluokat (s. 27)

Myös lähivirkistysmetsissä jätetään tiheikköjä ja lahoppuuta läpäisyperiaatteella. Menettely on linjausten mukainen. Lisäksi ne ovat sijainnin ja käytön mukaisesti lähivirkistysmetsiä C1.2 hoitoluokituksen mukaan. Myllypuron asuinalueen metsät ovat tyypillisiä lähivirkistysmetsiä.

4.3 Metsien hoito (s. 30)

Kaikki esitetyt pienaukot ovat perusteltuja, eivätkä vähennä luonnon monimuotoisuutta. Esitetyt pienaukot ovat pienialaisia (enint. 0,30 ha) ja niitä on ehdotettu reittien ja tonttien ja yhden taimikon reunalle. Pienaukkoja on ehdotettu vanhoihin heikkokuntoisiin kuusikoihin, joissa ei ole käytännössä ollenkaan luontaisen uudistumisen edellytyksiä. Näin ollen pienaukkouudistaminen ja uuden taimikon perustaminen on ainoa vaihtoehto. Harvennuskohdeista esitettyyn kritiikkiin on vastattu ylempänä kohdassa "Luonnonhoidon tavoitteet".

4.4 Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen (s. 32)

Toimenpiteet ovat linjausten mukaisia.

4.5 Ulkoilureittien varsien hoito (s.33)

Pienpuuston hoito on monilla kuvioilla työohjeiden mukaista reitinvarren välitöntä hoitoa. Toimenpidekartat voidaan tehdä uudelleen niin, että reitinvarren toimenpiteet on rasteroitu.

Pihlajoituminen tuskin johtuu HKR:n vähäisistä luonnonhoidon toimenpiteistä. Suurin syy on kaupungille tyypillinen avoimien alueiden reunavaikutus.

Myllypurossa järjestettiin Helsingin yliopiston tekemä maastokysely, jossa ehdotettuja toimenpiteitä näytettiin asukkaille maastossa. Tähän kyselyyn vastasi peräti 195 paikallista asukasta. Tulokset olivat todella myönteisiä esitetyille toimenpiteille. Esitetyt toimenpiteet koettiin tarpeelliseksi ja maltilliseksi.

4.6 Vieraslajit (s. 36)

Järjestöjen havainto lisätään suunnittelujärjestelmään.

4.7 Luonnonhoidon tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset alueittain (s. 39–45)

Rakennusviraston internet-sivuilla julkaistussa vuonna 2013 valmistuneessa metsien hoidon työohjeessa http://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/2013/luonnonhoidon_ohje_2013_web.pdf, jonka laadinnassa myös luonnonhoidon työryhmä oli mukana, kuvataan seikkaperäisesti miten luonnonhoidossa toimitaan mm. järjestöjen mainitseman lahoppuuston jättämisen suhteen.

Aluesuunnitelmaluonnoksessa ollaan oltu pidättyväisiä Karhunkaatajan-Viilarintien selvitysalueen ehdotetuissa luonnonhoitotöissä. Aluesuunnitelmaluonnoksen kartoissa toimenpide on merkitty koko kuviolle, vaikka todellisuudessa toimenpide tehdään ainoastaan murto-osalla kuviota muutama puu kaataen eli kartta ei anna oikeaa kuvaa toimenpiteiden laajuudesta. Teemakarttaan voidaan lisätä toimenpidetapaa kuvaava viivoitusrasteri.. Ylivoimaisesti suurin osa ehdotetuista toimenpiteistä koskee ainoastaan tonttien ja teiden reunojen välittömän lähiympäristön yksittäisten puiden hoitoa. Muutamille kuvioille, missä ei ole todettu luontoarvoja, on lisäksi ehdotettu harventamista valo-olosuhteiden, kerroksellisuuden, näkymien ja elinvoimaisuuden parantamiseksi. Alueen ainoa uudistamiseen merkitty kuvio (0,33 ha) sijaitsee 145

metrin matkalta tonttiin ja tiehen rajautuen ja kuvion leveys on ainoastaan n. 30 metriä leveä eli koko kuvio on käytännössä reunavyöhykettä.

Kyseiselle lehtoalueelle on esitetty toimenpiteitä ainoastaan alueen reunoille. Uuden asutuksen laitaan on ehdotettu väljennystä ja tien laitaan vaarallisten puiden kaatoa maapuiksi. Ylivoimaisesti suurin osa lehtoalueesta jää kokonaan toimenpiteiden ulkopuolelle.

5 Luontojärjestöjen kommentti

5.1 Muuta

Luonnonhoitosuunnitelmassa voidaan ~~olisi syytä~~ yleistasolla kirjoittaa luonnonhoidon metsien työhjeen mukaisesti kuvaus käytännön toimintatavasta kaadettavien yksittäisten puiden maastoon jättämisen tai poisviemisen suhteen. Luontevin paikka tälle olisi osuus, jossa käsitellään luonnonhoidon tavoitteita ja toimenpiteitä osa-alueittain.

6 HKR:n vastine

6.1 Muuta

Tätä varten on metsien hoidon työhje. Työhje voidaan linkittää aluesuunnitelmaluonnokseen
http://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/2013/luonnonhoidon_ohje_2013_web.pdf

7 Luontojärjestöjen kuviokohtaiset huomiot

Kuvio 2: Kuviolla toteutettu 2013/2014 voimakas vanhoihin kuusiin kohdistunut poimintahakkuu. Onko todella perusteltua toteuttaa vastaavaa tulevalla kaudella?

Kuvio 7: Vanhapuustoinen kuvio, joka on osin tuoretta keskiravinteista lehtoa, osin ruohoturvekangasta. Kuusen joukossa koivua ja mäntyä. Melko runsaasti lahoppuuta maassa ja pystyssä (keskimäärin 10-15 kuutiometriä/ha). METSO I-luokan kuvio (ei annettu RV:n toimesta mitään METSO-luokkaa). Kuviolle on esitetty toimenpiteenä yksittäisten puiden poistoa ja pienpuuston hoitoa, mitkä ovat kuvion luontoarvoille haitallisia. Kuviota on mahdollista kehittää runsaslahoppuustoisena, eikä sitä kannata käsitellä samaan kuntoon kuin missä kuviot 1 ja 2 jo ovat. Toimenpide onkin syytä poistaa ja merkitä kuvio arvometsäksi (C5). Mahdollisia yksittäisiä ongelmapiuita voi kaataa kuviolle maalahoppuiksi reitin ja tien varresta, jos tarvetta moiseen on.

Kuvio 11: 60-80-vuotias mäntyvaltainen tuore kangas, sekapuuna kuusta ja koivua. Jokunen lahoppu. Ei erityisen tiheäpuustoinen. Kuviolle on esitetty toimenpiteiksi harvennusta ja pienpuuston hoitoa. Toimenpiteet vaikuttavat maastokäynnin perusteella turhilta (pois lukien pienpuuston hoito reitin varressa).

Kuvio 18: Puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltainen, vanhaa mäntyä ja eri-ikäistä kuusta kasvava tuoreen kankaan kuvio. Viehättävä metsäpolku kulkee kuviolla. Melko runsaasti kuusilahoppuuta ja jokunen mäntylahoppu. Yhteensä lahoppuuta 10-15 kuutiometriä/ha. METSO I-luokan kuvio (RV ei antanut kuviolle mitään METSO-luokkaa). Kuviolle on esitetty harvennusta ja pienpuuston hoitoa, jotka toimenpiteinä kuvion luontoarvojen kannalta haitallisia. Toimenpiteet on syytä poistaa ja merkitä kuvio arvometsäksi (C5).

Kuvio 23: Kuvion etelä- ja keskiosassa kasvaa rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista mäntyvaltaista puustoa, luoteisosa on hoidetumpaa. Kuvion keskiosassa reitin pohjoispuolella on piensuo. Kuvion etelä- ja keskiosa on METSO-kuviona luokkaa II tai III (RV ei antanut mitään luokkaa). Kuviolle on esitetty toimenpiteenä yksittäisten puiden poistoa ja pienpuuston hoitoa. Pienpuuston hoito mielekästä vain reitin varrella (keskiosan piensuo korpipaatsamiseen kannattaisi jättää käsittelemättä, vaikka paatsamat reitin laidassa kasvavatkin), laajemmalle yksittäisten puiden poistolle ei ole erityisiä perusteita.

Kuvio 24: Hieno, puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltainen kallioisten kuivahkojen ja kuivien kankaiden mosaiikki. Kuvion keskiosassa on kasvupaikan puuntuottokykyyn nähden runsaasti (> 10 kuutiometriä/ha) mänty- ja koivulahoppuuta, kuvion pohjoisosassa hyvin runsaasti kuusi- ja mäntylahoppuuta sekä esiintymä rusokääpää. METSO I-luokan kuvio (RV ei antanut mitään METSO-luokkaa). Kuvio tulisi huomioida arvometsänä (C5).

Kuvio 37: Puustorakenteeltaan edelleen pääosin luonnonmukainen - luonnontilaisen kaltainen tuoreen kankaan kuusivaltainen puusto, vaikkakin osaa kuviosta on kevyesti käsitelty. Etenkin pohjoisosassa runsaasti kuusilahoppuuta, eteläosassa vähemmän. Kuvion pohjoisosa on METSO-kuviona luokkaa I ja eteläosa luokkaa II (RV:n

luokituksessa ei annettu METSO-luokkaa lainkaan). Kuviolle on esitetty toimenpiteenä harvennusta ja pienpuuston hoitoa. Toimenpiteet on syytä poistaa ja merkitä kuvio arvometsäksi (C5). Jossakin vaiheessa on mahdollisesti syytä kaataa jokunen ulkoilureitin varren puu, mutta nämä on perusteltua jättää kuviolle maalahopuiksi.

Kuvio 43: Kuvion etelä- ja keskiosaa on säännöllisesti käsitelty hakkuilla, mutta kuvion pohjoisosassa on säilynyt luonnontilaisen kaltaista vanhaa metsää melko runsaalla lahoppuustolla. Tämä melko runsaslahoppuustoinen kalliainen kuivahkon kankaan alue kannattataisi kuvioda omaksi kuviokseen ja huomioida arvometsänä (C5).

Kuvio 47: Kuivuustuhoista kärsinyt, runsaslahoppuustoinen (etenkin reitin länsipuoli) ja puustoltaan luonnontilaisen kaltainen kalliometsä. Reitin länsipuoli kalliometsänä METSO I-luokkaa, itäpuoli luokkien I ja II rajoilla. Kuvion voisi jakaa ulkoilureittiä myöten ja nostaa ulkoilureitin länsipuolisen kuvion arvometsien (C5) hoitoluokkaan.

Kuvio 48: Esitetty pienpuuston hoito on perusteltu, koska käytännössä koko kuvio on reitin vartta tai lähialuetta.

Kuvio 50: Vanha kuusi- ja koivupuustoinen metsikkö ulkoilureitin ja tonttien välissä, puustoa poimintahakattu säännöllisesti. Esitetyt toimenpiteet (yksittäisten puiden poisto ja pienpuuston hoito) lienevät perusteltavissa tulevallakin kaudella.

Kuvio 61: Kalliainen kuivahko kangas, jonka puusto on luonnontilaisen kaltaista. Yksi pieni suopainanne. Metsässä on lahoppuuta noin 5 kuutiometriä/ha. Valtapuuston ikä ei vielä aivan riitä METSO I-luokkaan eli hyvä METSO II-luokan kuvio. Kuvio tulisi osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 63: Luonnontilaisen kaltaista kalliometsää, jossa kalliomaiden välissä ehkä neljännes kuivahkoa ja kuivaa kangasta. Puusto eri-ikäistä (1-200v) ja lahoppuuta runsaasti (yli 10 kuutiometriä/ha). METSO I-luokan kuvio (RV ei antanut kuviolle lainkaan METSO-luokkaa). Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 66: Harvennettavaksi esitetty kuvio, jonka puusto ei tälläkään hetkellä ole erityisen tiheää. Etenkin ulkoilureitin ja talojen välisen metsikön harventaminen suojaisuudelle haitallista. Esitämme harvennuksesta luopumista, pienpuuston hoito reitin varrella sen sijaan perusteltu.

Kuvio 90: Luonnontilaisen kaltainen vanhahko kuusivaltainen tuore kangas. Lahoppuuta kuvion osasta riippuen vaihtelevasti (5-15 kuutiometriä/ha). Haapamaapuulla harvinaisehko ketunkääpä. Pääosa kuviosta METSO-kriteereillä luokkaa I, vähäisempi osa luokkaa II. Kuvio tulisi osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 91: Puustoltaan luonnontilaisen kaltainen ja hyvin runsaslahoppuustoinen tuoreen kankaan kuusivaltainen metsä. Täyttää METSO I-luokan kangasmetsän kriteerit (RV ei antanut kuviolle mitään METSO-luokkaa). Kuvion sijainti mahdollistaa sen kehittämisen runsaslahoppuustoisena vanhana metsänä. Kuviolle on esitetty avohakkuuta eli uudistamista viljelemällä, mikä merkitsisi merkittävien luontoarvojen hävittämistä. Toimenpide tulisi poistaa ja osoittaa kuvio arvometsäksi (C5).

Kuvio 92: Kuvion länsiosa on arvokasta luonnontilaisen kaltaista iäkstä kuusikkoa melko runsaalla lahoppuustolla, kuvion ulkoilureitin viereinen itäosa on puolestaan puoliavointa vanhojen poimintahakkuiden takia. Kuviolle on esitetty viljelemällä uudistamista eli avohakkuuta. Kuvion länsiosa on samaa arvometsäkokonaisuutta kuvioiden 121 ja 123 kanssa, joten sen osalta toimenpide on luontoarvoille haitallinen. Ulkoilureitin varressa alkaa hiljalleen olla jo otolliset olosuhteet puuston luontaiselle uudistumiselle, viimeistään tämä onnistunee sen jälkeen, kun ulkoilureitin varresta poistetaan seuraavia huonokuntoisia kuusia. Uudistamistoimenpide tulisi tässä vaiheessa poistaa ja korvata yksittäisten puiden poistolla reitin varresta.

Kuvio 94: Hieno puustoltaan luonnontilaisen kaltainen kalliometsä, jossa on runsaasti lahoppuuta ja myös vanhoja mäntyjä. Täyttää METSO I-luokan kalliometsän kriteerit (RV ei antanut mitään METSO-luokkaa). Kuvio tulisi osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 97: Tasarakenteiseksi harvennettu vanha kuusivaltainen metsä talojen ja kallion välissä. Sijainniltaan ja luonteeltaan sellainen metsä, jossa esitetty toimenpide (uudistaminen viljelemällä) lienee tulevalla tai sitä seuraavalla kymmenvuotiskaudella perusteltavissa.

Kuvio 99: Lehtokuvio, jota syvässä kanjonissa virtaava puro halkoo. Valtapuusto vanhoja kuusia, joiden seassa jonkin verran koivua. Vain muutamia lahoppuita. Kuviolle on esitetty avohakkuuta (uudistaminen viljelemällä). Puuston luonne sekä sijainti ulkoilureittien ja talojen välissä antanee kuvion uudistamiselle perusteet (ainakin osalla kuviosta). Puron takia olisi hyvä operoida tavallista pienemmillä pienaukoilla.

Kuvio 99.2: Vanha tasarakenteinen kuusivaltainen lehto, kuusten joukossa kymmenkunta järeää haapaa. Puro virtaa kuvion halki. Muun muassa liito-oravalle sovelias puustorakenne (ja ainakin yhdessä haavassa kolo). Kuviolle on esitetty uudistamista viljelemällä eli avohakkuuta. Melko ison pienaukon sijasta kannattaisi miettiä reippaampaa kuusten poimintaa reitin läheltä, kaikki haavat tulee joka tapauksessa säästää.

Kuvio 115: Hoidettu sekapuustoinen lehto, jossa kymmenkunta isoa pähkinäpensasta. Liittyy suoraan eteläpuoliseen ls-lain kriteerit täyttävään pähkinäpensaslehtoon. Perusteltua huomioda tämäkin kuvio arvometsänä (C5).

Kuvio 117: Puulajisuhteiltaan (ainakin seitsemän puulajia, myös jokunen pähkinäpensas) ja rakenteeltaan monipuolinen lehtometsikkö, jossa on jonkin verran myös lehtilahoppuuta. METSO II-luokan kriteerit täyttävä kuvio (RV ei antanut METSO-luokkaa). Kuvio sopisi hyvin arvometsäksi (C5).

Kuvio 119: Hoidettu kuvio, jonka puustorakenne jatkokehityksen kannalta ongelmaton (monipuulajinen ja hyväkuntoinen). Kuviolta on toistuvasti poimittu yksittäisiä puita eikä toimenpiteille (esitetty yksittäisten puiden poistamista ja pienpuuston hoitoa) vaikuttaisi tulevana kymmenvuotiskaudella olevan erityisiä perusteita.

Kuvio 120: Esitetty pienpuuston hoito on tarpeen vain reittien varressa. Ainakin yksi risteysnäky on tällä hetkellä pienpuuston takia turhan tukossa.

Kuvio 121: Hieno, joskin kulunut kuvio, jossa on osin soistunutta tuoretta kangasta sekä useita piensoita. Kuvio on puustoltaan luonnontilaisen kaltainen ja sen alueella on myös merkittävästi (yli 5 kuutiometriä/ha) kuusilahopuuta. Hyvä METSO II-luokan kuvio (RV ei antanut kuviolle mitään METSO-luokkaa). Kuvio tulisi osoittaa arvometsäksi (C5). Piensoiden kulumisongelmaa (mm. Maastopyöräilyä) rajoittanee lahoppuuston lisääntyminen.

Kuvio 122: Pienpuuston hoitotarve ulkoilureittien varsilla ja tonttien reunoilla ilmeinen.

Kuvio 123: Puustoltaan luonnontilaisen kaltainen kalliometsä, jossa myös vanhoja mäntyjä ja näkyvästi keloja. METSO I-luokan kuvio (RV ei antanut mitään METSO-luokkaa). Esitetty pienpuuston hoito vaikuttaa turhalta. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 124: Lehtoa ja lehtomaista kangasta (kuviokartalla esitetty tuoreeksi kankaaksi), puusto melko hyväkuntoisen näköistä. Tarvetta poimintahakkuulle (esitetty yksittäisten puiden poistoa ja pienpuuston hoitoa) ei näyttäisi olevan.

Kuvio 132: Vanha kolmen pääpuulajin sekametsä, jossa aluspuuna paljon pihlajaa. Syytä jättää jatkossa edes osa kaadettavista puista maalahoppuiksi.

Kuvio 143: Kelokkoinen ja katajainen kalliometsäalue. METSO I-II I-luokan kalliometsä. Pienpuuston hoitoa kannattaa tehdä männyn hyväksi ja yksittäisten puiden poistossa rajoittua vain tonttien reunoihin,

Kuvio 145: Ainakaan tällä hetkellä kuviolla ei vaikuttaisi olevan erityistä tarvetta esitetylle yksittäisten puiden poimintahakkuulle (ainakaan ulkoilureitiltä näkyvällä osalla kuviota).

Kuvio 151: Luonnontilaisen kaltainen, runsaslahoppuustoinen kuivahko kangas, joka täyttää METSO I-luokan kuvion kriteerit. Kuviolle on esitetty toimenpiteeksi luontaista uudistamista ja pienpuuston hoitoa. Toimenpiteet on syytä korvata yksittäisten puiden poistolla tonttien reunasta.

Kuvio 152: Luonnontilaisen kaltainen, METSO I-luokan kalliometsä (sama luokka annettu myös RV:n arvioinnissa). Runsaasti lahoppuuta ja pienalaisesti kalliokettoa. Edustavuuden takia kuuluisi arvometsien hoitoluokkaan (C5). Tonttien laidasta saattaa olla tarvetta kaataa yksittäisiä puita suunnitelmakaudella, mutta kuvion puuston laajempaan käsittelyyn ei ole perusteita.

Kuvio 153: Monipuolinen kuusta, koivua ja haapaa sisältävä sekametsä muutamilla lahoppuilla. METSO III-luokan kuvio. Kuviolle esitetyt toimenpiteet (yksittäisten puiden poisto ja pienpuuston hoito) melko lailla tarpeettomia ja kehittyville luontoarvoille haitallisia.

Kuvio 153.1: Turhan vaihteleva kuvio niin puuston, luontoarvojen kuin hoitotarpeenkin kannalta. Kuvio kannattaisi jakaa kahdeksi siten, että kuvion havupuuvaltainen eteläosa olisi oma kuvionsa ja ulkoilureitteihin rajoittuva pohjoisosa omansa. Kuvion

METSO II-luokan metsän kriteerit täyttävä eteläosa kannattaisi jättää kehittymään luontaisesti, pohjoisemmassa osassa kannattaisi harvennuksen sijasta toteuttaa kevyt pienpuuston hoito. Jossakin vaiheessa reittien varsilla on myös tarvetta yksittäisten puiden kaadolle, mutta ei välttämättä tulevilla kymmenvuotiskaudella.

Kuvio 159: Melko harva mäntyvaltainen puusto. Esitetty harvennus heikentäisi entisestään näkösuojavaikutusta reitin ja talojen välillä. Toimenpide on syytä poistaa.

Kuvio 167: Kiemurteleva kuvio, jonka länsiosa varttunutta kuivahkon kankaan mänty- ja koivumetsää (METSO III-luokan kuvio), itäosa runsaslahopuustoista METSO I-luokan tuoretta kangasta. Kuviolla ei vaikuttaisi olevan hoitotarvetta, joten ainakin esitetty yksittäisten puiden poisto tulisi toimenpiteenä poistaa. Osa-alueiden selkeiden laatuerojen vuoksi kuviojakoa kannattaisi täsmentää jakamalla nykyinen kuvio kahtia.

Kuvio 168: Vanha, poimintahakkuiden kohteena pitkään ollut metsikkö. Poimintahakkuiden jatkaminen koko kuviolla on perustelematonta eli jatkossa kuvion sisäosat kannattaisi jättää luontaisempaa kehitykseen ja kohdistaa poiminnat vain reitin varren mahdollisiin ongelmapiuihin. Mitään estettä jättää kaadettavia puita maalahopuiksi ei myöskään pitäisi olla.

Kuvio 181: Mänty- ja koivuylispuiden alle kehittynyt kuusivaltainen puusto, joukossa myös järeitä harmaaleppiä. Kuviolle esitetty harvennusta ja pienpuuston hoitoa. Ei lisäharvennustarvetta eli riittävän harva valtapuusto jo nyt. Myöskään pienpuuston hoidolle ei selviä perusteita.

Kuvio 183: Monipuolinen koivua, haapaa, raitaa ja pihlajaa kasvava sekametsälehto. Kuvion virkistyskäyttö ohjautuu kuvion läpi kulkevaa polkua pitkin. Kuviolle on esitetty harvennusta ja pienpuuston hoitoa. Harvennus tarpeeton ja pienpuuston hoito järkevää vain polun reunassa ja kuvion länsireunassa.

Kuvio 185: Monipuolinen, puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltainen vanhapuustoinen sekametsä (kuusi-mänty-koivu), jonka halki kulkee polkuja. Hyvä METSO III-luokan kuvio. Kuviolle on esitetty luontaisen uudistamisen valmistelua ja pienpuuston hoitoa. Kuvion sijainti antaisi perusteet jatkaa kuvion luontaista kehitystä eli toimenpide tulisi poistaa.

Kuvio 187: Kuviolla on jo toteutettu (ilm. v. 2013) voimakas taimikon/pienpuuston hoito. Jatkoarvennuksille ei liene perustetta.

Kuvio 189: METSO II-luokan luonnontilaisen kaltainen kuivahko kangas.

Kuvio 191: Aikanaan toteutetusta kevyestä harvennuksesta huolimatta edelleenkin rakenteeltaan luonnonmukainen -luonnontilaisen kaltainen kuivahkon kankaan mäntyvaltainen metsä. Lahopuuta maassa ja pystyssä näkyvästi (3-5 kuutiometriä/ha). Täyttää METSO II-luokan karumman kangasmetsän kriteerit (RV arvioinut samaan luokkaan).

Kuvio 192: Melko luonnonmukaisella tilarakenteella kasvava kolmen pääpuulajin sekametsä, pari lahoppuuta. Hyvä melusuoja jo nyt. Esitetyt toimenpiteet (harvennus ja pienpuuston hoito) kuviolla turhia ja harvennus myös haitallinen.

Kuvio 194: METSO I-luokan luonnontilainen kalliomännikkö (RV arvioinut luokan III kohteeksi).

Kuvio 196: Valtapuusto on jo harvennettu. Aluspuusto normaalia monipuolisempi. Esitetyt toimenpiteet (harvennus ja pienpuuston hoito) eivät vaikuta perustelluilta.

Kuvio 197: Melko harvapuustoinen mänty-koivupuustoinen varttunut metsä. Ei huonokuntoisen näköisiä puita. Esitetyt toimenpiteet (yksittäisten puiden poisto ja pienpuuston hoito) eivät vaikuta perustelluilta tässä vaiheessa.

Kuvio 198: METSO I luokan kalliometsää. Kuvion sijainnista johtuen voi olla tarvetta poistaa yksittäisiä puita tonttien rajoilta.

Kuvio 199: Luonnontilaisen kaltainen kuivahkon kankaan metsä, jossa lahoaa melko runsaasti (5-8 kuutiometriä/ha) kuusi- ja mäntylahoppuuta. METSO II-luokan parempi metsä (jos valtapuusto olisi vanhempaa, olisi luokka I). Kuviolle on esitetty toimenpiteenä harvennusta ja pienpuuston hoitoa. Toimenpiteet tulisi poistaa ja huomioida metsikkö arvometsänä (C5).

Kuvio 200: Luonnontilaisen kaltainen METSO I-luokan kuivahko kangas. Kuviolle on esitetty toimenpiteenä yksittäisten puiden poistamista. Toimenpide tulisi poistaa ja merkitä kuvio arvometsäksi (C5).

Kuvio 206: Vanhapuustoinen, kuusta ja koivua kasvava kuvio, jolle on esitetty avohakkuuta. Turhan järeä toimenpide eli mieluummin kannattaisi jakaa kuvio siten, että pohjoisosan uusi kuvio jää rauhaan ja eteläosan kuviolla tehdään tulevalle kaudella kevyt yksittäisiin puihin kohdistuva poimintahakkuu.

Kuvio 207: Lehtomainen kangas, jossa kasvaa varttunutta kuusi- ja koivupuustoa, lahoppuuta on jo merkittävästi (5-8 kuutiometriä/ha), joten täyttää METSO II-luokan kangasmetsän kriteerit (sama luokka annettu myös RV:n toimesta). Esitetylle yksittäisten puiden poistolle ei ole perusteita, joten toimenpide tulisi poistaa.

Kuvio 213: Vanha koivu- ja mäntymetsä, joka on sijainnin takia syytä pitää jatkossakin hoidon piirissä. Esitetyt toimenpiteet tällä kuviolla ovat perusteltuja.

Kuvio 214: Luonnontilaisen kaltainen kalliometsä. METSO-kohteena luokan II kohde.

Kuvio 217: Monipuolinen lehtomainen kangas (osin lehtoa). Kuviolle on esitetty yksittäisten puiden poistoa ja pienpuuston hoitoa. Yksittäisten puiden poistolle ei perustetta ja pienpuuston hoito mielekästä vain aivan polun varressa.

Kuvio 218: Vanha koivuvaltainen metsä, kuusta sekapuuna. Kuvion eteläosa rajautuu tontteihin ja tiehen. Keski- ja pohjoisosassa melko runsaasti kuusi- ja koivulahoppuuta (7-10 kuutiometriä/ha), eteläosassa lahoppuuta niukemmin. Kuvion keski- ja pohjoisosa

täyttää METSO II-luokan kangasmetsän kriteerit. Kuviolle on esitetty toimenpiteeksi uudistamista viljelemällä (avohakkuuta) sekä pienpuuston hoitoa. Esitetyt toimenpiteet ovat kuvion luontoarvoille haitallisia. Kuvio tulisi jakaa kahtia siten, että tonttien ja tien vaikutuspiiri (noin kolmannes nykykuvioista) kuvioidaan omakseen ja loppuosa kuviosta (keski- ja pohjoisosaa) omaksi kuvioksi. Nykyisen kuvion eteläosassa on perusteet jossakin vaiheessa (riippuu kaavoituksen etenemisestä) aloittaa uudistamistoimet, loppuosa kuviosta sopii kehitettäväksi melko luonnontilassa.

Kuvio 219: Kallioalue, jolla vallitsee luonnontilaisen kaltainen mäntyvaltainen puusto. Näkyvästi mäntylahopuuta. Kuvion eteläreuna rajautuu tiehen (osin kapea kangasmaareuna). Kuvio täyttää METSO I-luokan kalliometsän kriteerit. Kuviolle on esitetty toimenpiteeksi yksittäisten puiden poistamista. Toimenpide on tarpeen ainoastaan tiehen rajautuvalla kapealla kaistaleella. Kuvio olisi perusteltua jakaa kahtia siten, että jatkossakin hoidon ulkopuolella kehitettäväksi sopiva kallioalue olisi omana kuvionaan ja kapea kaistale tien reunaa (on osin kangasmetsää, mikä puoltaisi erilleen kuviomista myös) erotettaisiin omaksi jatkossakin hoidon piirissä olevaksi kuviokseen.

Kuvio 220: Rakenteeltaan luonnontilaisen kaltainen METSO II-kriteerit täyttävä sekametsä. Kuviolle on esitetty toimenpiteeksi luontaista uudistamista ja pienpuuston hoitoa, mitkä molemmat toimenpiteet ovat luontoarvoille haitallisia. Toimenpiteet tulisi poistaa ja kuvio merkitä arvometsäksi (C5).

Kuvio 221: Melko luonnonmukaista mäntyvaltaista puustoa kasvava kuivahko kangas. METSO II- ja III-luokan välimaastossa oleva kuvio (Rv arvioinut luokkaan III). Esitetyille toimenpiteille (yksittäisten puiden poisto ja pienpuuston hoito) ei vaikuttaisi maastokäynnin perusteella olevan tarvetta.

Kuvio 222: Luonnontilaisen kaltainen METSO I-luokan kalliometsä (sama luokka annettu myös RV:n inventoinnissa). Kuviolle on esitetty toimenpiteeksi yksittäisten puiden poistamista, mihin ei maastokäynnin ja luontoarvojen takia ole perusteita.

Kuvio 223: Puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltainen kuivahko kangas, 1-130-vuotiaita mäntyjä. Lahopuuta yli 5 kuutiometriä/ha. METSO I-II -luokan rajaseudun kuvio (RV arvioinut luokkaan II).

Kuvio 225: Jo kohtalaisen harva. Vaikea ymmärtää, miksi tarvetta harvennushakkuulle.

Kuvio 226: Sijainnin takia pakko pitää hoidon piirissä. Lähivuosina ei liene kehittymässä varsinaisia ongelmaita, joten esitetty yksittäisten puiden laajempi poisto tuntuu ylivoimaiselta. Sen sijaan välittömästi kannattaisi sahata muutaman metrin pötkelöksi ulkoilureitin päällä roikkuva kääpäinen koivupötkelö.

Kuvio 227: Luonnontilaisen kaltainen kolmen pääpuulajin varttunut sekametsä, lahopuuta noin 5 kuutiometriä/ha. METSO II-luokan kriteerit täyttävä kuvio. Kuvio on esitetty harvennettavaksi, mistä on selvää haittaa luontoarvoille eikä mitään ilmeistä hyötyä virkistyskäytölle. Toimenpide on syytä poistaa.

Kuvio 228: Jo kohtalaisen harva (lienee ensiharvennettu jo jossakin vaiheessa).Vaikea ymmärtää, miksi tarvetta lisäharvennukselle.

Kuvio 230: Monipuolinen nuori lehtometsä (harmaaleppää, koivua, raitaa). Lehtoarvojen kehittymisen kannalta esitetystä harvennuksesta on pelkkää haittaa eikä kuvion sijainti ja käyttö myöskään puolla harvennusta. Toimenpide on syytä poistaa.

Kuvio 234: Puustoltaan luonnontilaisen kaltainen sekametsälehto, jossa merkittävästi myös tuomea pensasmaisena (arvokas rakennetekijä). Kuviolla lahoaa yli 10 kuutiometriä/ha tasoisesti koivu- ja kuusilahopuuta, joten kuvio täyttää METSO I-luokan arvolehdon kriteerit. Kuviolle on esitetty harvennusta ja pienpuuston hoitoa, mitkä ovat molemmat kuvion luontoarvoille haitallisia. Toimenpiteet tulisi poistaa ja osoittaa kuvio arvometsäksi (C5).

Kuvio 235: Varttunutta kuusta ja koivua melko lailla luonnonmukaisella tilarakenteella, kuusi- ja koivulahopuuta 5-8 kuutiometriä/ha. Täyttää METSO II-luokan metsän kriteerit (sama luokka annettu myös RV:n toimesta). Esitetty poimintahakkuu heikentäisi luontoarvoja eikä sille ole kuvion käytöstä tai sijainnista johtuvia perusteita. Toimenpide on syytä poistaa. Kuvion luokittelu arvometsäksi (C5) olisi sekin perusteltavissa.

Kuvio 236: Rakenteeltaan monipuolinen viiden puulajin sekapuusto. Ei perustetta esitetylle pienpuuston käsittelylle.

Kuvio 241: Vanhaa kuusta ja koivua kasvava ruohoturvekangas. Lahopuuta melko runsaasti (10-15 kuutiometriä/ha), joten täyttää luokan II METSO-kohteen kriteerit (sama luokka annettu myös RV:n toimesta). Kuviolle on esitetty toimenpiteeksi yksittäisten puiden poistoa. Toimenpide ei ole perusteltu, joten se tulisi poistaa. Kuvio sopisi hyvin arvometsäksi (C5) osana lähekkäisten muiden arvokkaiden metsien rypästä.

Kuvio 241.1: Vanhaa kuusta ja koivua kasvava reheväpohjainen kuvio, kuusi- ja koivulahopuuta 10-15 kuutiometriä/ha. Täyttää METSO I-luokan kohteen kriteerit. Kuviolle esitetyt toimenpiteet (harvennus ja pienpuuston hoito) ovat luontoarvoille haitallisia. Toimenpiteet tulisi poistaa ja osoittaa kuvio arvometsäksi (C5), jolloin se muodostaisi hienon kokonaisuuden muiden arvokkaiden lähikuvioden (mm. 234, 235 ja 239) kanssa.

Kuvio 253: Puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltainen kalliometsä, jossa on näkyvästi lahopuuta. Luonteeltaan METSO I-II -luokan kalliometsää. Toimenpidetarve kohdistuu vain tien ja tonttien reunaan eli keskiosa sopii kehitettäväksi melko lailla luonnontilassa (tämä on onneksi asiallisesti linjattukin osa-aluekohtaisissa tavoitteissa).

Kuvio 254: Koivuvaltainen lehtokuvio (merkitty tuoreeksi kankaaksi), koivujen alta paikoin kuusta nousemassa. Hyvä näkösuoja ulkoilureitin ja rakennusten välillä (etenkin kuusten takia). Esitetty harvennus melko lailla turha.

Kuvio 255: Lehtokuvio, jossa kasvaa monipuolinen lehtisekametsä. Kuviolla on jättipalsamikeskittymä. Esitetty harvennus vaikuttaa ylimitoitetulta. Järkevämpi toteuttaa reuna-alueiden pienpuuston hoito sekä vieraslajin torjuntaa.

Kuvio 260: Monipuolinen lehtokuvio, josta pääosan muodostaa METSO II-luokan kriteerit täyttävä monipuulajinen sekametsä (kuvion keski- ja itäosa). Kuvion länsiosassa (noin 15 % kuviosta) rakenteeltaan yksipuolisempi ylispuukoivujen alle kehittynyt kuusikko. Esitetyt toimenpiteet (harvennus ja pienpuuston hoito) merkitsisivät koko kuviolla toteutettuna hyvään suuntaan kehittyneiden lehtoarvojen heikentämistä ilman selviä lisähyötyjä. Ainoa perusteltavissa oleva toimenpide olisi kuvion länsiosan kuusivaltaisen osan erottaminen omaksi kuviokseen. Sen osalta kevyt kuuseen kohdistuva harvennus voisi olla perusteltu. Loppuosa kuviosta tulisi jättää hoidon ulkopuolelle ja merkitä arvometsäksi (C5), mikä ei estä ulkoilureitin reunavyöhykkeen pienpuuston maltillista hoitoa ajoittain.

Kuvio 262: Koivuvaltainen lehtokuvio, jossa ei havaittu akuuttia tarvetta esitetyille yksittäisten puiden poistolle.

Kuvio 263: Kuuden puulajin varttunut sekametsälehto. Hyvä METSO III:n lehto. Ei perustetta esitetyille toimenpiteille (yksittäisten puiden poisto ja pienpuuston hoito).

Kuvio 281: Monipuolinen sekametsä, joka on osin lehtoa, osin lehtomaista kangasta (merkitty tuoreeksi kankaaksi). Jonkin verran lahoppuuta. METSO II-III I-uokan metsä. Hyvä suojametsä jo nykyisellään. Kuviolle on esitetty toimenpiteeksi yksittäisten puiden poistoa ja pienpuuston hoitoa. Toimenpiteet ovat turhia pääosalla kuviosta, tonttien ja tien varrella voi olla perusteita toimenpiteille jo lähivuosina.

Kuvio 283: Avara koivikko ulkoilureitin ja teollisuusalueen välissä. Esitetty harvennus tarpeeton ja haitallinen, koska lisää turhaan rakennusten näkyvyyttä ulkoilureitille.

8 Rakennusviraston vastaukset luontojärjestöjen kuviokohtaisiin kommentteihin - vastaukset teemoittain

8.1 METSO inventoinnista

METSO – luokituksesta vastaa YMK. Rakennusvirasto esittää tarkistuksia jo tehtyyn inventointiin.

8.2 Arvometsistä C5

Arvometsiksi C5 valittavien kohteiden tulee olla valtakunnallisen hoitoluokituksen ohjeiden mukaisia erityisen tärkeitä ja arvokkaita kohteita maiseman, kulttuurin, luonnon monimuotoisuusarvojen tai muiden erityispiirteiden vuoksi. (VYL 2007). METSO – inventoinnin luokkiin I-III kuulumisen ei automaattisesti tarkoita C5 hoitoluokkaan. METSO – kohteista esitetään arvometsiksi erityisen tärkeitä kohteita, jotka ominaispiirteiden, alueen sijainnin (mm. turvallisuustekijät), kuluneisuuden tai reunavaikutuksen takia edustavat alueella merkittäviä luonnon monimuotoisuusarvoja.

8.3 Metsien hoitotoimenpiteistä

Saatujen luontojärjestökommenttien esittämistä toimenpidemuutoksista voidaan tehdä seuraavat:

kuviolla 2 voidaan tehdä järjestöjen esittämällä tavalla
kuviolla 11 voidaan tehdä järjestöjen esittämällä tavalla
kuvion 123 toimenpiteet poistetaan.
kuvion 151 toimenpide muutetaan yksittäisten puiden poistoksi.
kuvion 152 toimenpiteet tehdään ainoastaan kuvion reunoille ja muutamalle puulle
kuvion 159 toimenpide voidaan poistaa
kuvion 167 toimenpide voidaan poistaa
kuviolla 183 voidaan tehdä järjestöjen esittämällä tavalla
kuviolla 185 voidaan tehdä järjestöjen esittämällä tavalla
kuviolla 192 toimenpide muutettu yksittäisten puiden poistoksi
kuviolla 219 voidaan tehdä järjestöjen esittämällä tavalla
kuvion 225 toimenpide muutetaan yksittäisten puiden poistoksi
kuvion 227 toimenpide muutetaan yksittäisten puiden poistoksi
kuvion 235 toimenpide voidaan poistaa
kuvion 236 toimenpide voidaan poistaa
kuvion 254 harvennus koskee vain kuvion pohjoisosaa

Muita luontojärjestöjen esittämiä toimenpiteistä muuttamisia/luopumisia ei voida tehdä, koska kyseisten metsäalueiden hoito turvaa alueen käyttävien turvallisuutta sekä mahdollistaa alueiden käytön asemakaavan mukaisina virkistysalueina. Toimenpiteet ovat lisäksi sekä Luonnonhoidon linjaustavoitteiden että LUMO- ohjelman tavoitteiden mukaisia ja ne noudattavat Luonnonhoidon metsien hoitoa käsitteleviä työohjeita.

Haastattelututkimus Myllypuron alueen metsien käytöstä ja arvostuksista

► ME145-kurssi 2013

Sisältö

- ▶ Johdanto
- ▶ Menetelmä ja materiaali
- ▶ Tulokset
 - ▶ Osa 1. Mielipiteet Myllypuron alueen metsien käytöstä ja arvostuksista
 - ▶ Osa 2. Kommentit alueelle tehdystä metsäsuunnitelman luonnoksesta
 - ▶ Osa 3. Arvometsän hyväksyttävyys ja hoidon tavoitteet
- ▶ Tulosten tarkastelu
- ▶ Yleisen palautteen tiivistelmä
- ▶ Johtopäätökset
- ▶ Lähteet
- ▶ Selvityksen tekijät

Johdanto

- ▶ Tutkimuksen tarkoituksena oli saada asukaspalautetta rakennusviraston tekemään metsien käytön ehdotukseen Helsingin Myllypuron alueella.
- ▶ Kyselytutkimuksen avulla haluttiin selvittää Myllypuron metsäalueilla liikkuvien asukkaiden
 - a) ulkoilutottumuksia
 - b) tyytyväisyyttä metsissä tehtyihin luonnonhoidon toimenpiteisiin
 - c) mielipiteitä luonnonhoidollisten toimenpiteiden tarpeellisuudesta
- ▶ Haluttiin myös selvittää asukkaiden tietoisuutta alueelle tehdystä luonnonhoitosuunnitelmasta ja sen tarpeellisuudesta

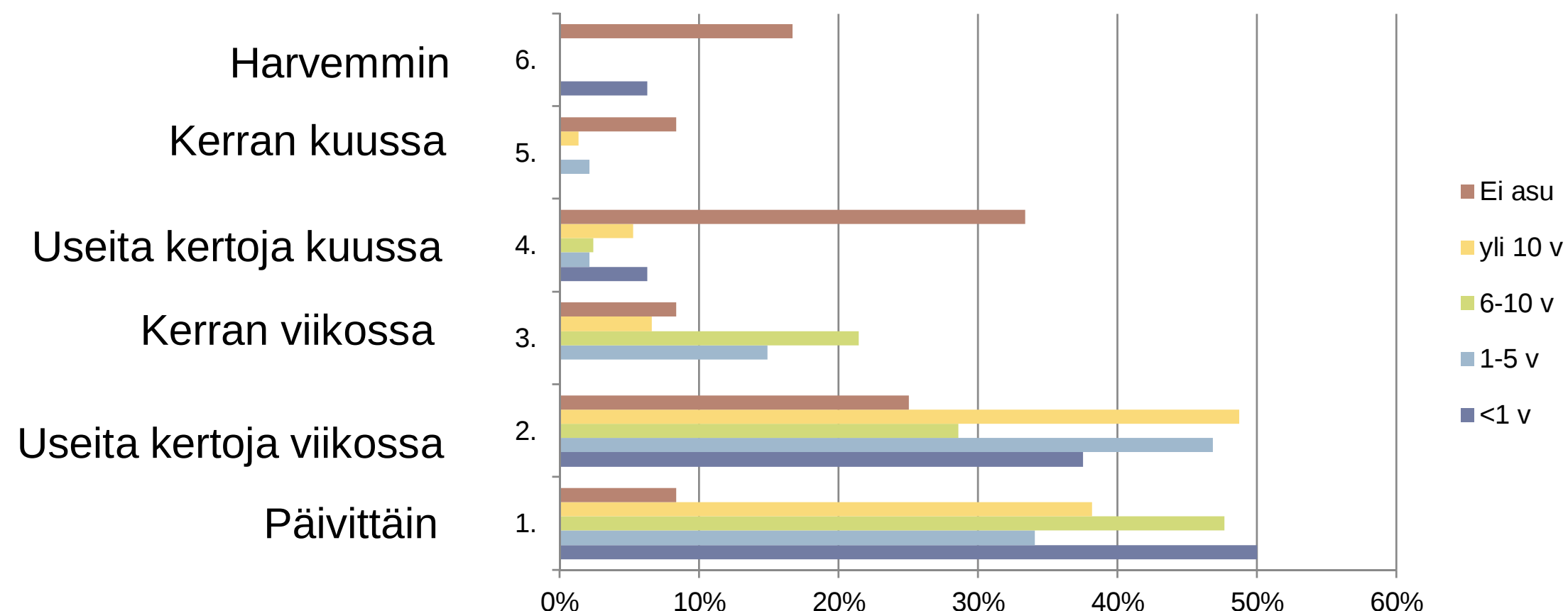
Menetelmä ja materiaali

- ▶ Haastattelututkimus tehtiin viikonvaihteessa 5.-6.10.2013
 - ▶ Klo 10-16
 - ▶ Haastattelupaikkoja 4
 - ▶ Haastattelihoita 18
- ▶ Kysymyslomakkeessa kolme eri osiota
 - ▶ Mielipiteet alueen metsien käytöstä
 - ▶ Kysymykset tehdystä suunnitelmasta
 - ▶ Arvometsä
- ▶ Vastauksia saatiin yhteensä 195 kappaletta
 - ▶ Paikka 1 : 67 kpl
 - ▶ Paikka 2 : 65 kpl
 - ▶ Paikka 3 : 24 kpl
 - ▶ Paikka 4 : 39 kpl

Osa 1. Mielipiteet Myllypuron alueen metsien käytöstä ja arvostuksista

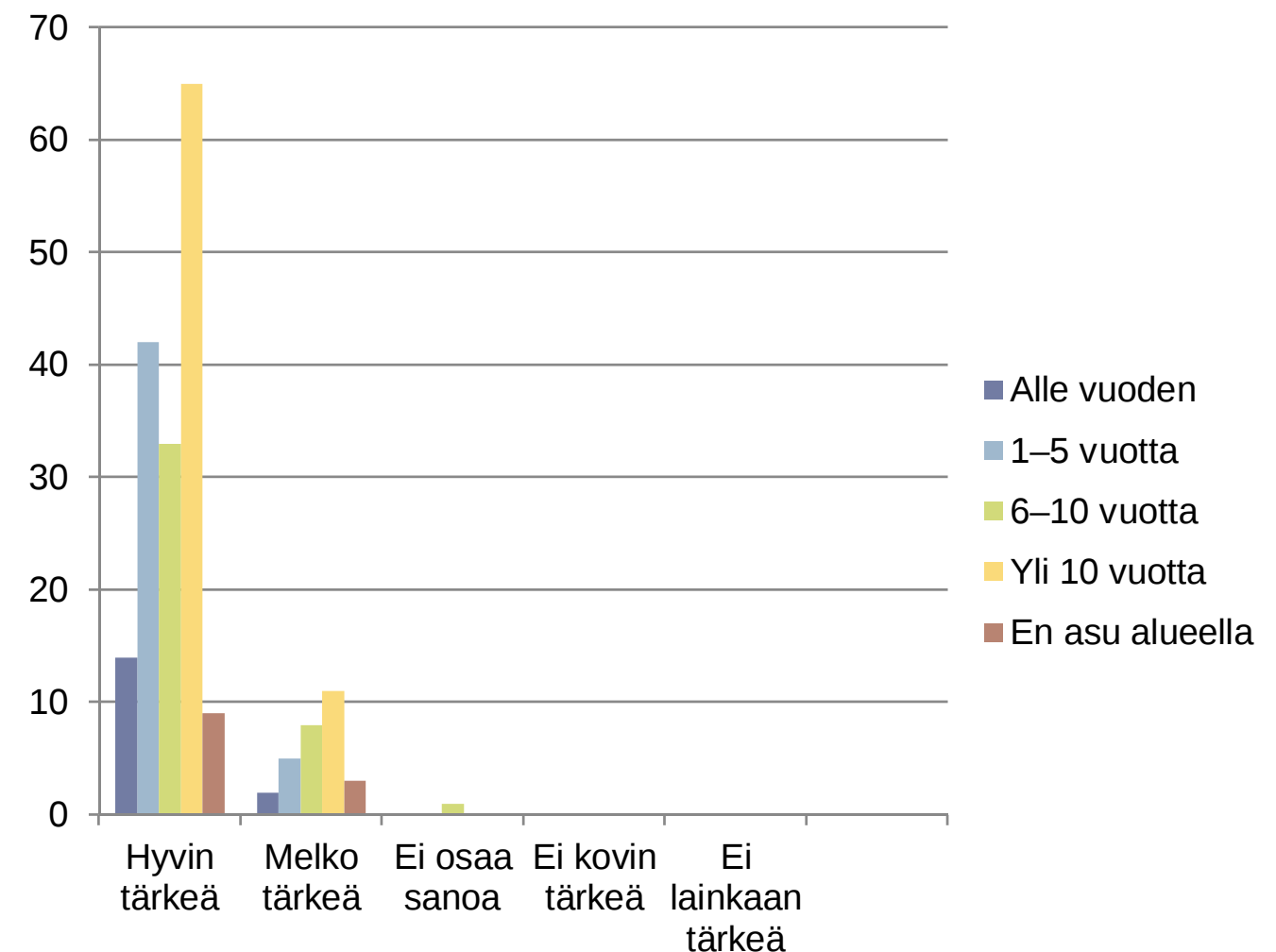
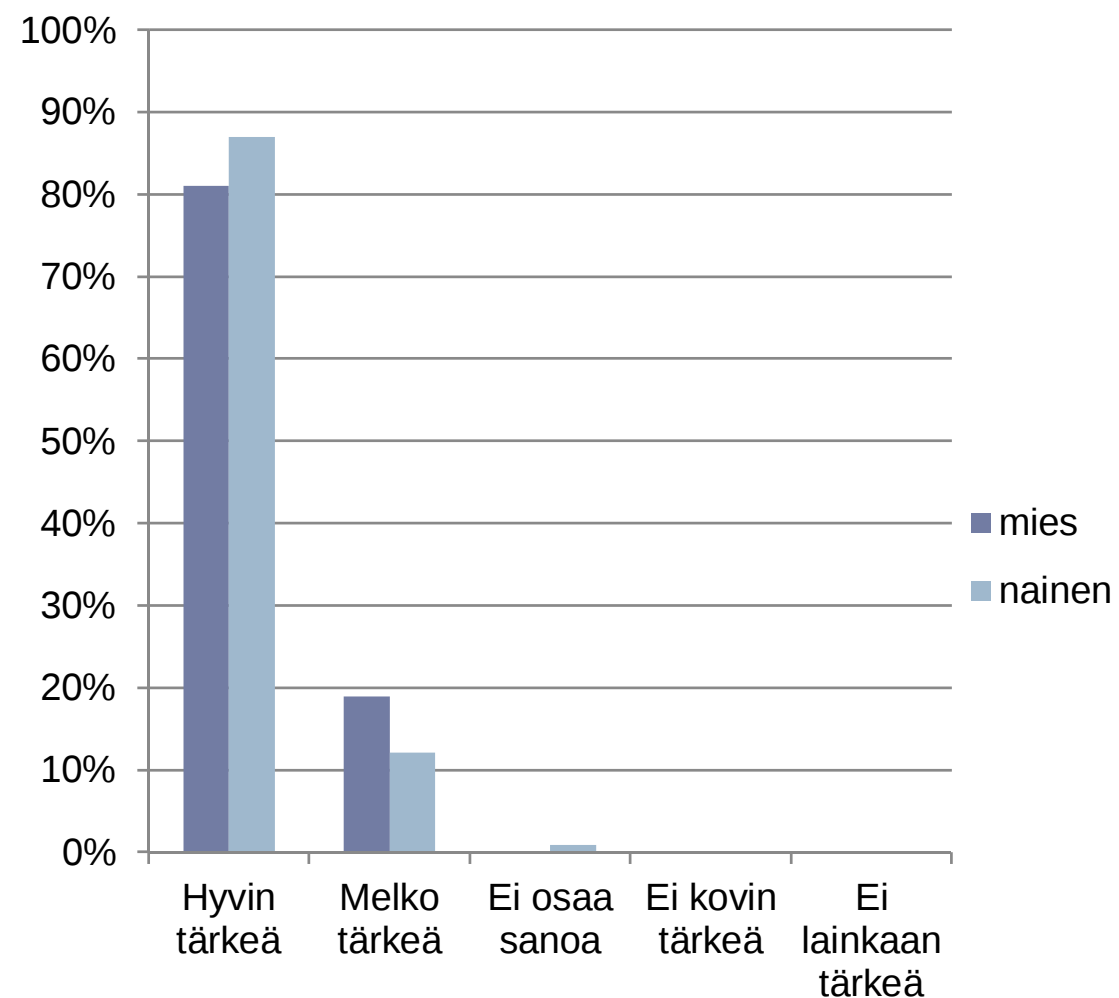

1. Kuinka usein ulkoilette tällä metsäalueella?

- ▶ Haastatelluista alueen ulkopuolella asuvista 74 prosenttia ilmoittaa ulkoilevansa useita kertoja kuussa tai sitä enemmän Myllypuron metsäalueella
- ▶ Miesten ja naisten välillä ei ollut eroja

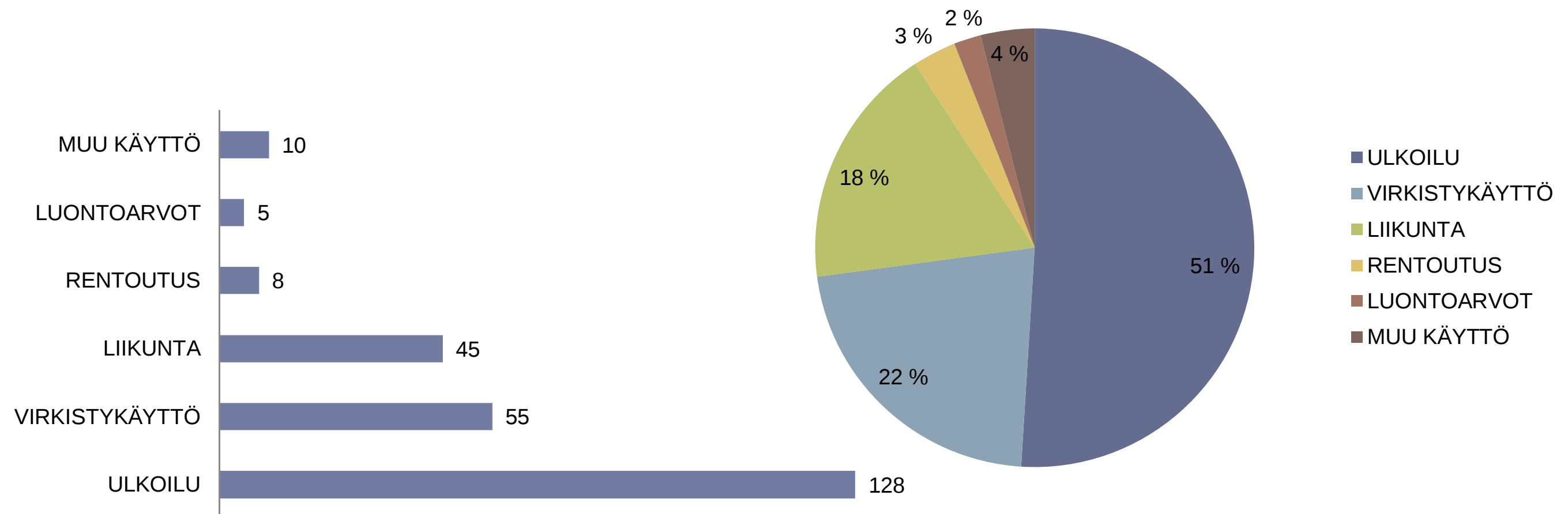
2. Kuinka tärkeänä pidätte tätä aluetta itsellenne?

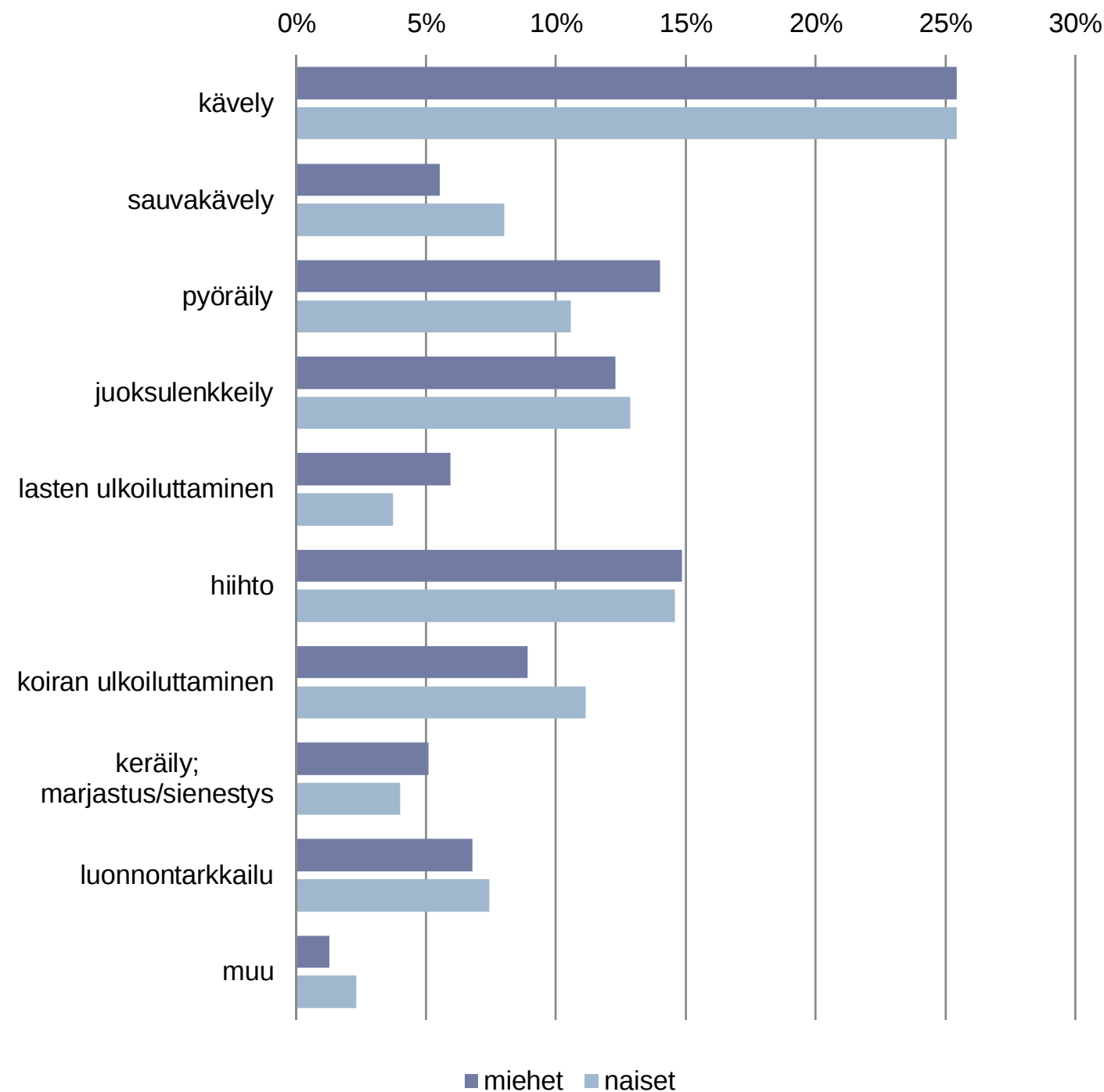
- ▶ Suurin osa (84 %) vastaajista piti aluetta itselleen hyvin tärkeänä.
- ▶ Aluetta pidettiin tärkeänä alueella asumisen kestosta riippumatta.

3. Mihin tarkoitukseen Myllypuron alueen metsä mielestänne parhaiten sopii?

- ▶ Ulkoilu (51%) on ylivoimaisesti suurin Myllypuron alueen metsien käyttötarkoitus
- ▶ Lisäksi virkistyskäyttö (22 %) ja liikunta (18 %) joka voidaan rinnastaa ulkoiluharrastuksiin, joten ylivoimainen metsien käyttötarkoitus on Myllypuron metsien alueella (91 %), ulkoiluun liittyvä toiminta.

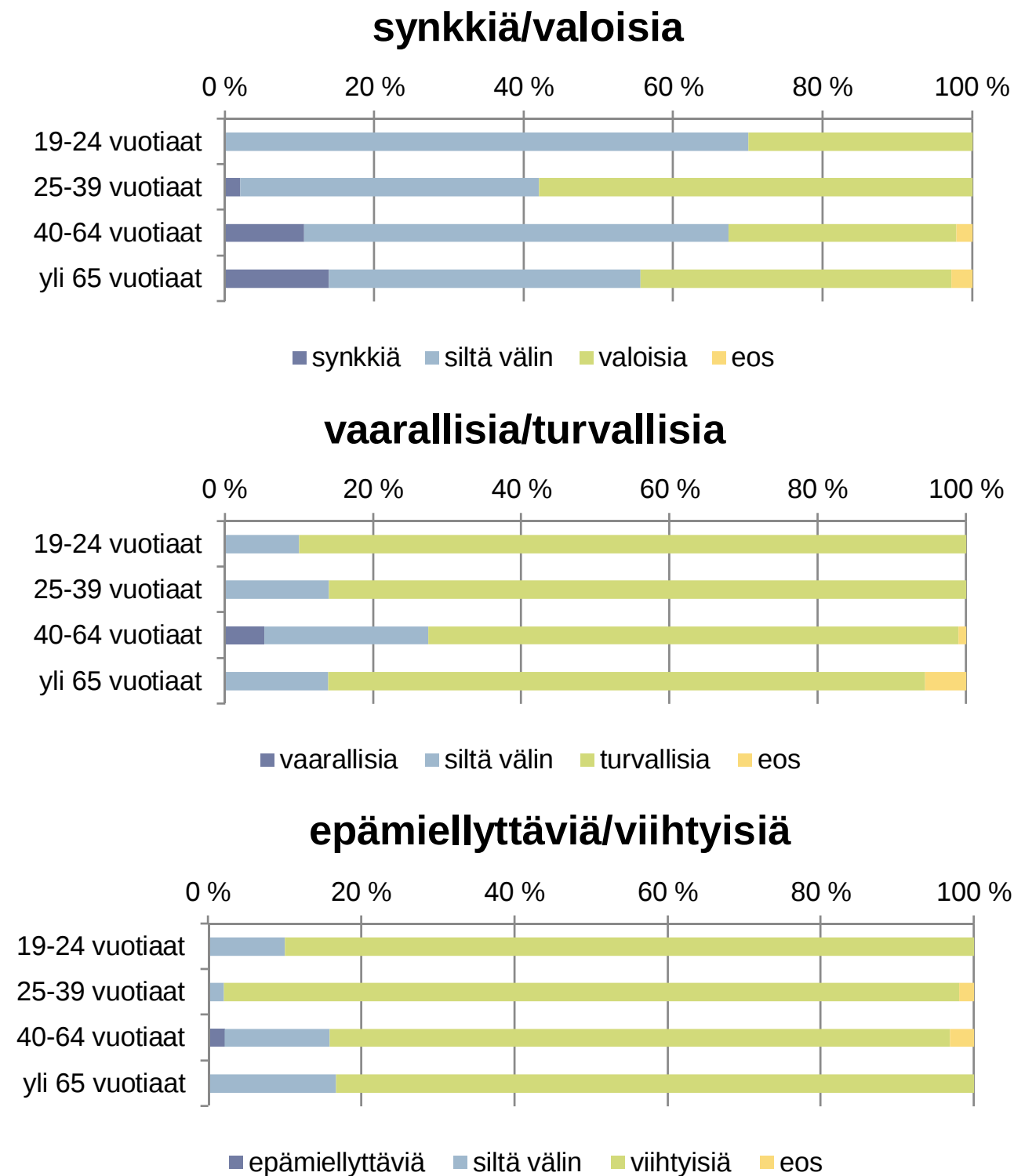

4. Minkälaista ulkoilua harrastatte tällä metsäalueella?

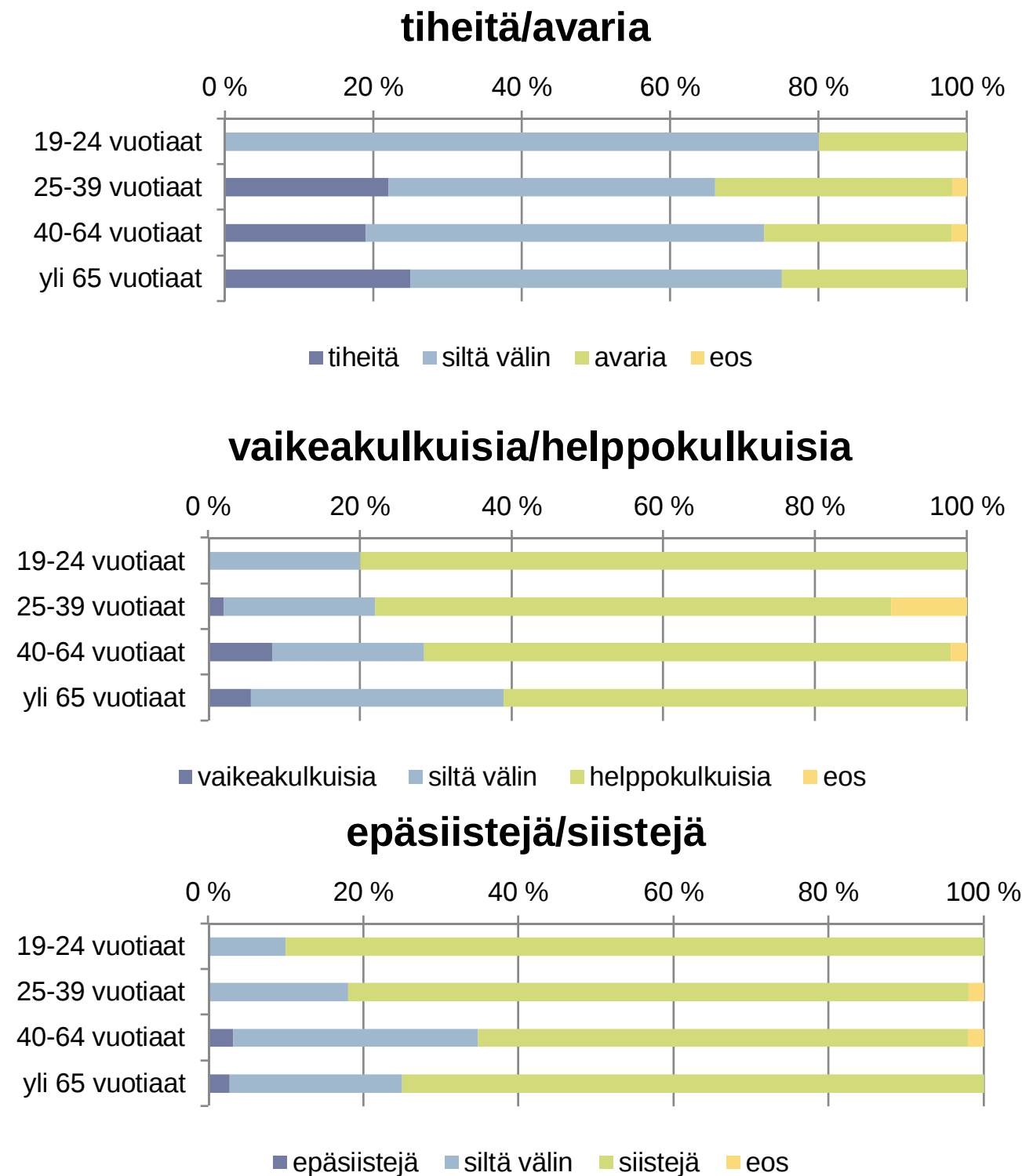
- ▶ Eri ulkoilumuodoista suosituin oli kävely, vastaajista 25,4 % harrasti Myllypuron alueen metsissä kävelyä. Toiseksi suosituin harrastusmuoto oli hiihtäminen (n. 15 %). Kolmanneksi suosituin oli juoksulenkkeily (n. 13 %).
- ▶ Muu mikä vaihtoehtoon vastasi 11 henkilöä. Harrastusmuotoina mainittiin mm. lumikenkäily ja retkeily.

5. Myllypuron alueen metsät ovat tällä hetkellä mielestänne: 1 / 2

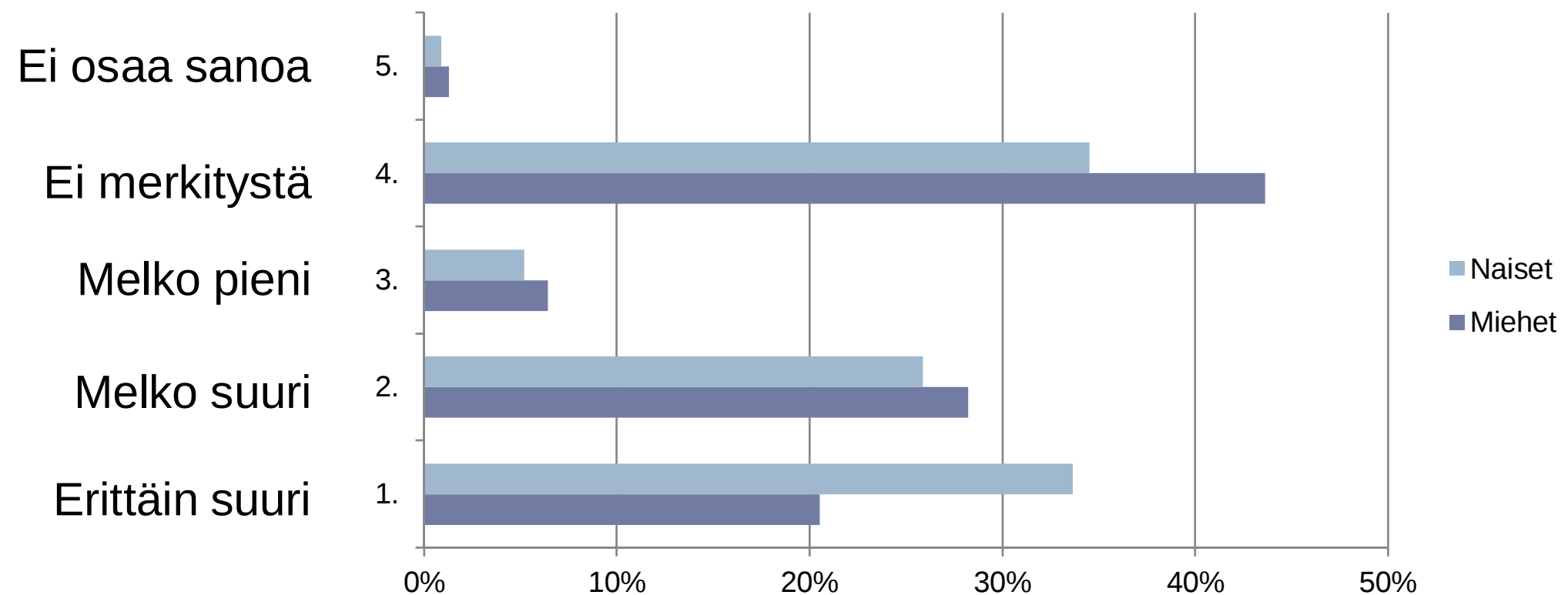
- ▶ Vastaajien mielipiteet alueen metsien nykytilasta on esitetty ikäluokittain. Ikäluokkien 7-15- ja 16-18 -vuotiaat vastauksia ei ole huomioitu vähäisen vastausmäärän vuoksi.
- ▶ Vastaajista 55 % mielestä alueen metsät ovat synkkien ja valoisien väliltä. 25-39-vuotiaista 58 % kokee metsät valoisiksi. Synkimmiksi metsän kokevat yli 65-vuotiaista 14 %.
- ▶ Alueen metsät ovat turvallisia 82 % mielestä. Vaarallisiksi metsän kokee 40-64-vuotiaista 5 %.
- ▶ 87 % vastaajista pitää alueen metsiä viihtyisinä.

5. Myllypuron alueen metsät ovat tällä hetkellä mielestänne: 2 / 2

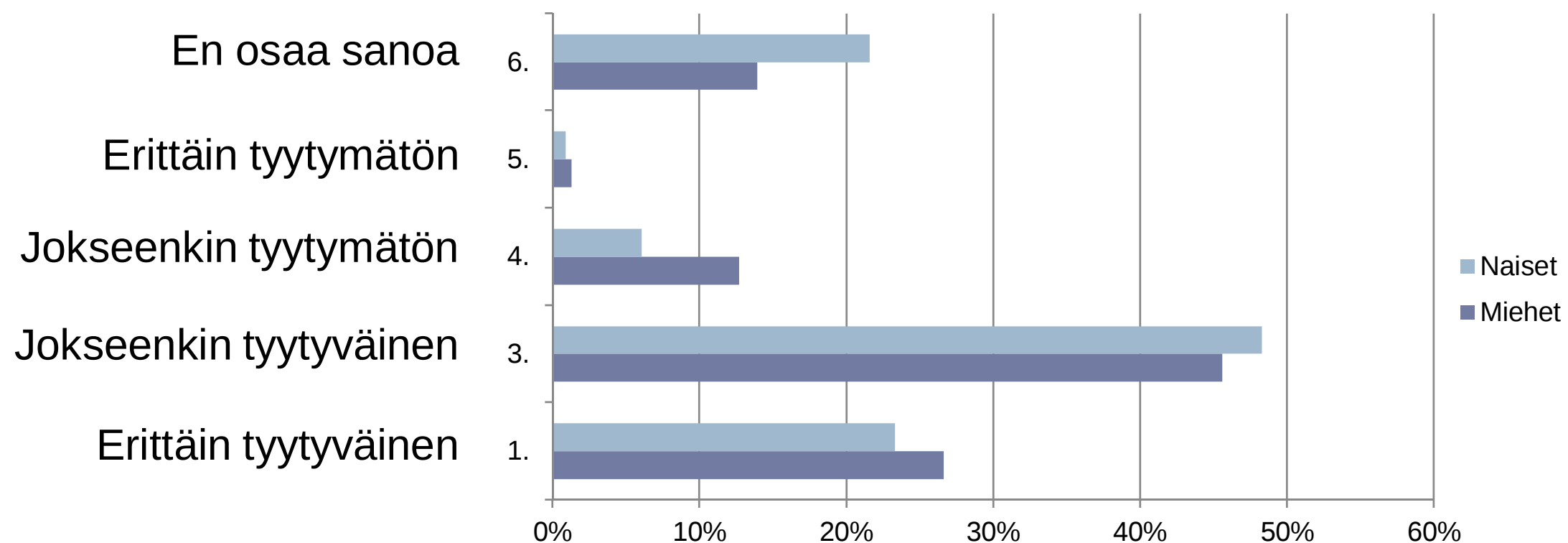
- ▶ Vastaaajista 52 % mielestä alueen metsät ovat tiheiden ja avarien väliltä. Avarimmiksi metsät kokevat 25-39-vuotiaat (32 %) ja tiheimmiksi yli 65-vuotiaat (25 %).
- ▶ Alueen metsät ovat vastaaajista suurimman osan mielestä helppokulkuisia (70 %). Yli 65-vuotiaista 39 % pitää metsiä vaikeakulkuisina tai siltä välin.
- ▶ Pääasiassa vastaajat pitävät alueen metsiä siisteinä (73 %). Eniten epäsiisteinä tai siltä välin alueen metsiä pitävät 40-64-vuotiaat (35 %).

6. Kuinka suuri merkitys Myllypuron alueen lähimetsillä oli asuinpaikkanne valintaan?

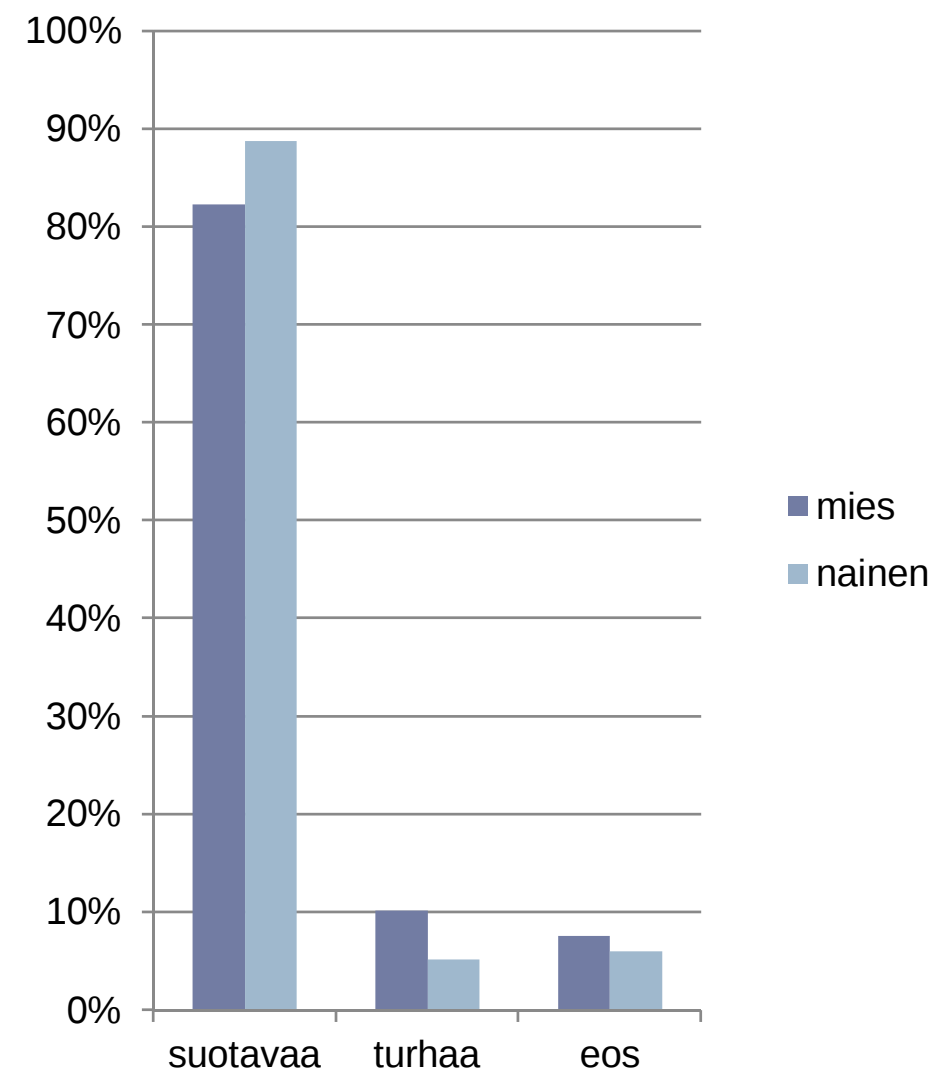
- Naisille Myllypuron alueen lähimetsillä oli miehiä enemmän vaikutusta asuinpaikan valintaan

7. Oletteko ollut tyytyväinen alueella tehtyihin luonnonhoidollisiin toimenpiteisiin?

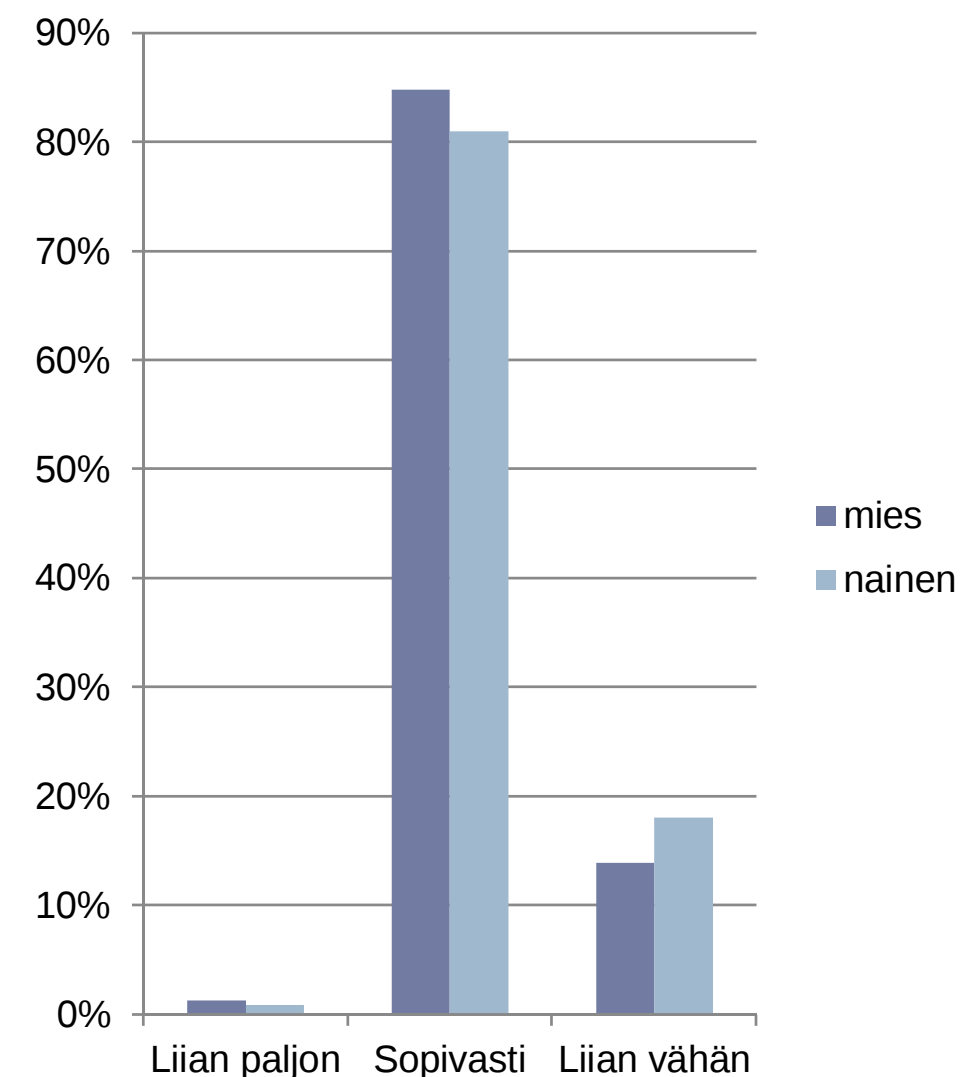
- ▶ 72 prosenttia haastatelluista on tyytyväisiä alueen luonnonhoidollisiin toimenpiteisiin

8. Myllypuronalueen metsien luonnonhoito on mielestänne:

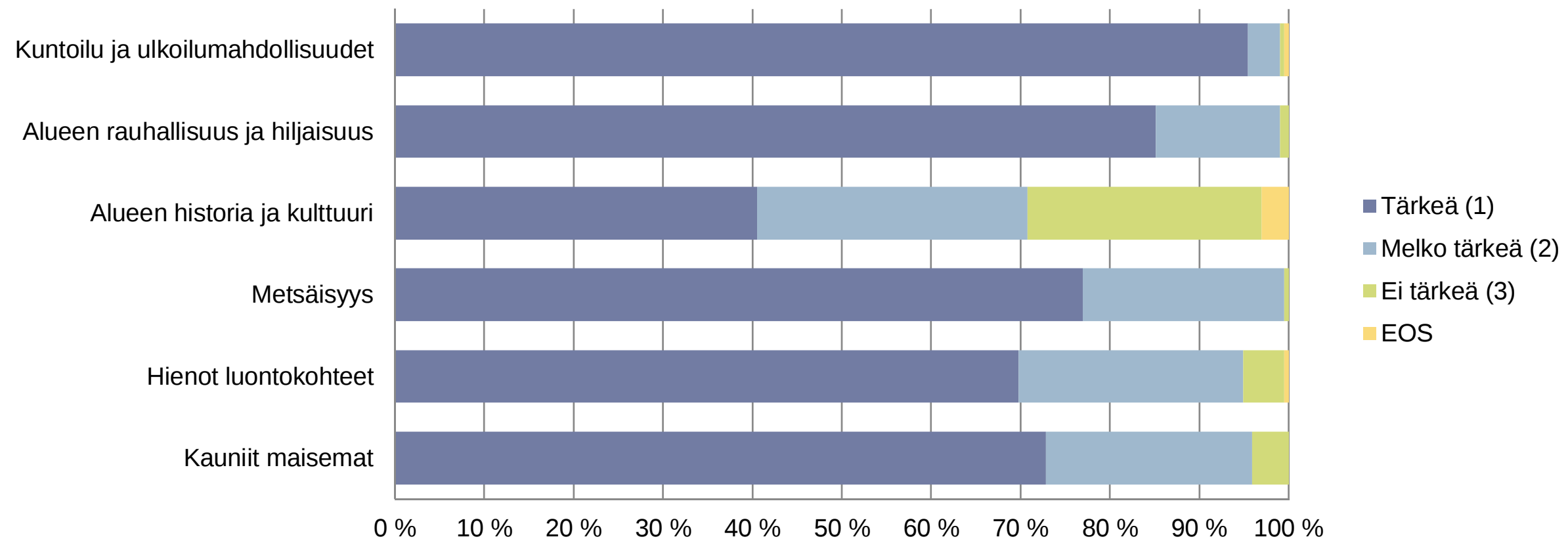
- ▶ Luonnonhoito on vastaajien mielestä suotavaa

9. Onko mielestänne Myllypuron alueella metsäisiä alueita:

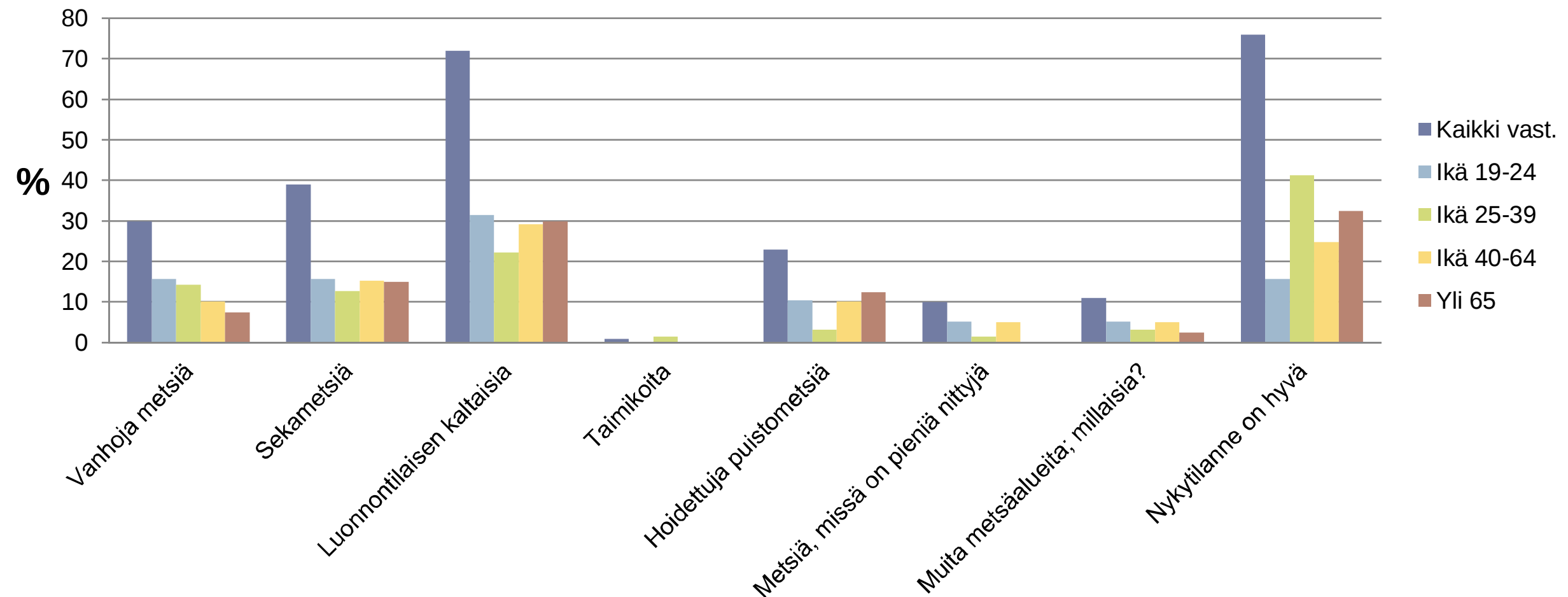
- ▶ Vastaajien mielestä myllypuron alueella on metsäisiä alueita sopivasti

10. Miten arvostatte Myllypuron metsäalueen ominaisuuksia?

- Alueen historian ja kulttuurin arvostukset poikkesivat selkeimmin muista.
 - Vastaajista noin neljännes ei pitänyt asiaa lainkaan tärkeänä ja 30,3 % piti asiaa melko tärkeänä.
- Noin neljännes vastaajista piti metsäisyyttä, hienoja luontokohteita ja kauniita maisemia melko tärkeinä.
- Naisista noin 80 % vastaajista pitää kauniita maisemia tärkeinä ja melko tärkeinä n. 30 %.
- Miehistä reilu 60 % piti kauniita maisemia tärkeinä ja noin 18 % melko tärkeinä.

11. Millaisia metsiä haluaisitte enemmän Myllypuron alueelle?

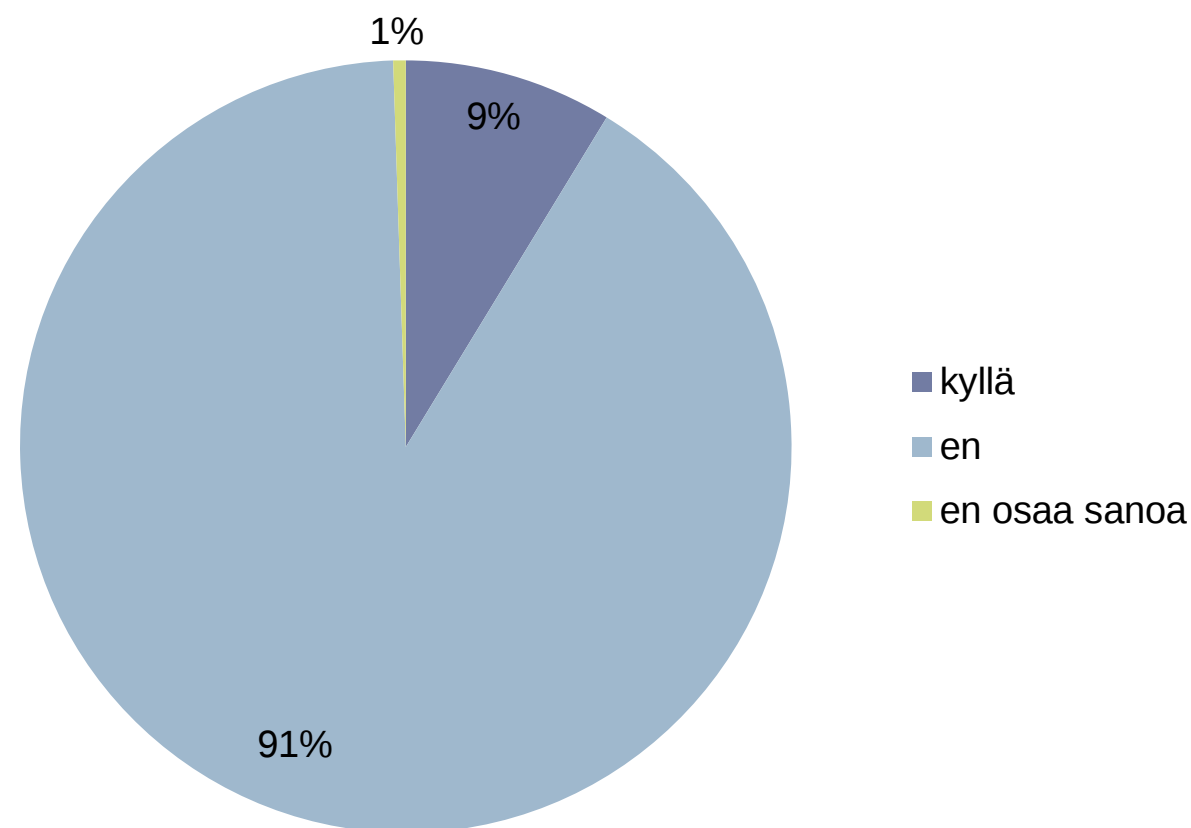

- Yli 65 vuotiaat vastaajat halusivat eniten luonnontilaisen kaltaisia metsiä (30 %) ja n.32 % vastaajista piti nykytilannetta hyvänä.
- Iältään 25-39 vuotiaista vastaajista 41,3 % piti nykytilannetta hyvänä.
- Sukupuolten välillä ei merkittäviä eroja havaita.
- Eniten vastaajat haluaisivat luonnontilaisen kaltaisia metsiä tai pitivät nykytilannetta hyvänä

Osa 2. Kommentit alueelle tehdystä metsäsuunnitelman luonnoksesta

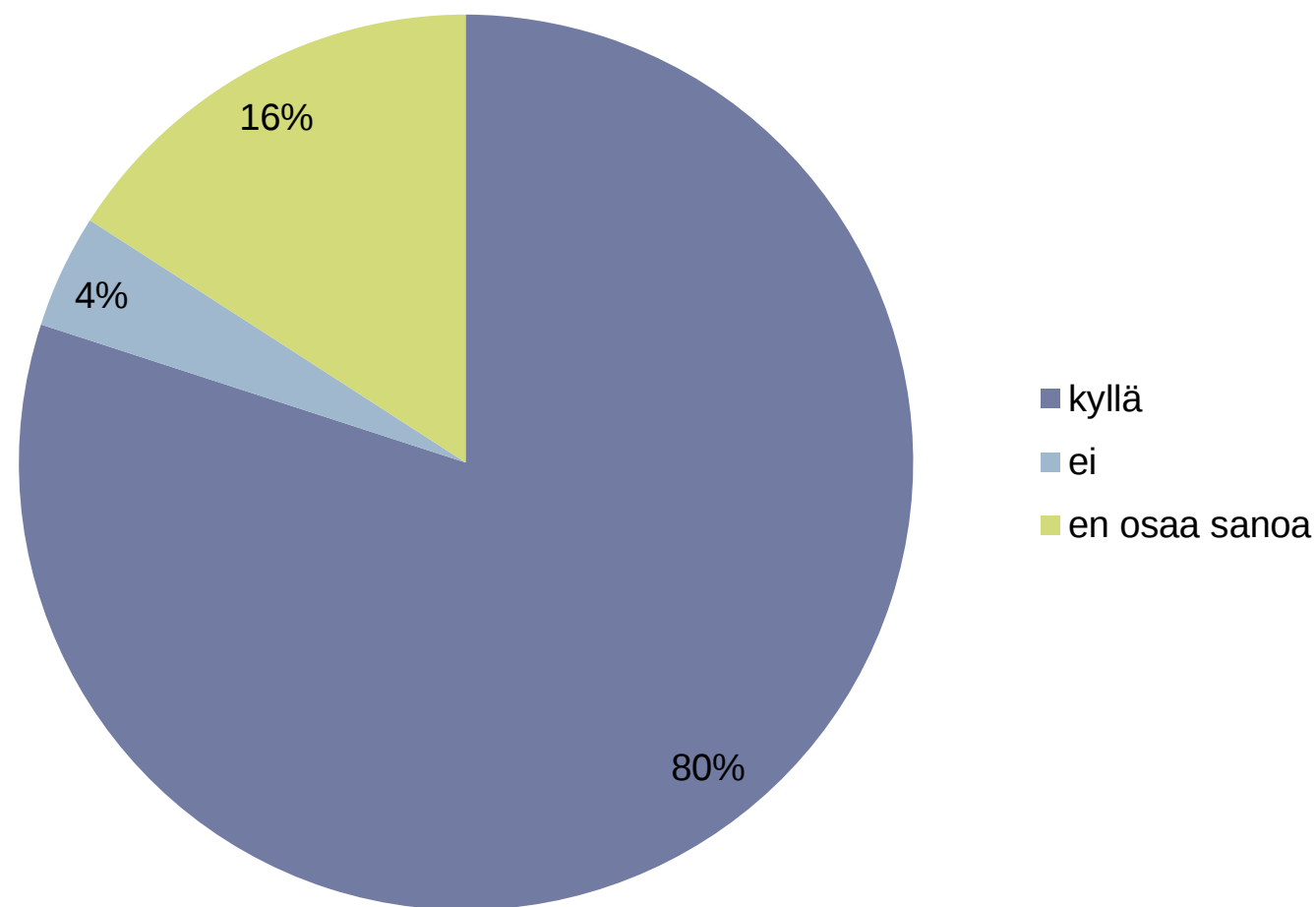

12. Oletteko tietoinen Helsingin kaupungin tekemästä luonnonhoitosuunnitelmasta?

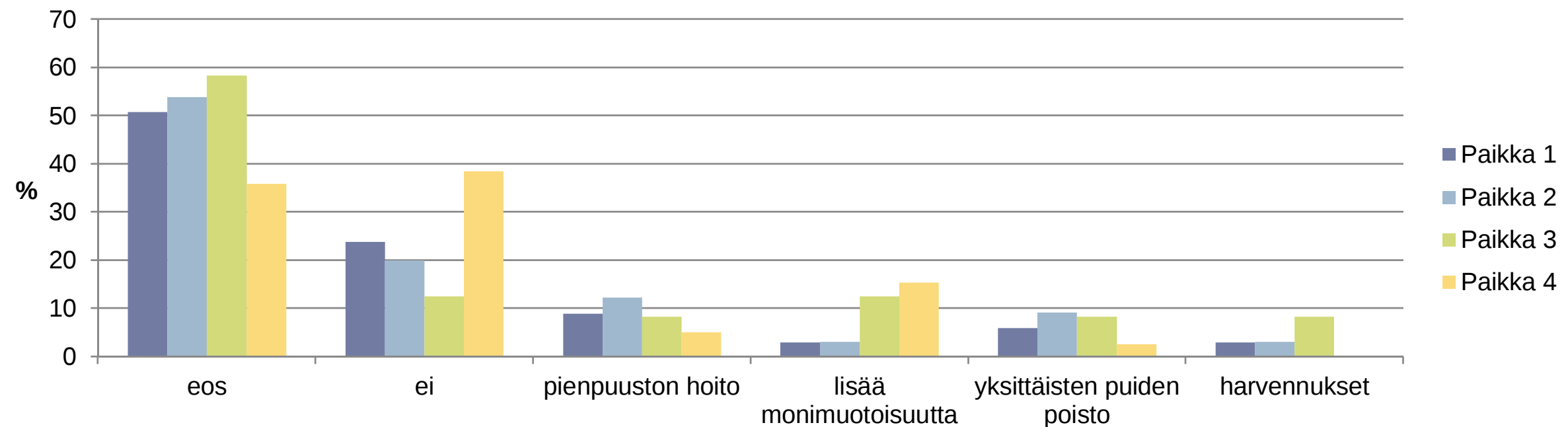
- ▶ Selvä enemmistö vastaajista ei ollut kuullut suunnitelmasta
- ▶ Tiedotusta tulisi lisätä huomattavasti
- ▶ Esim. lehdet, internet ja info-taulut

14. Onko tälle metsäalueelle tehty luonnonhoitosuunnitelma tarpeellinen?

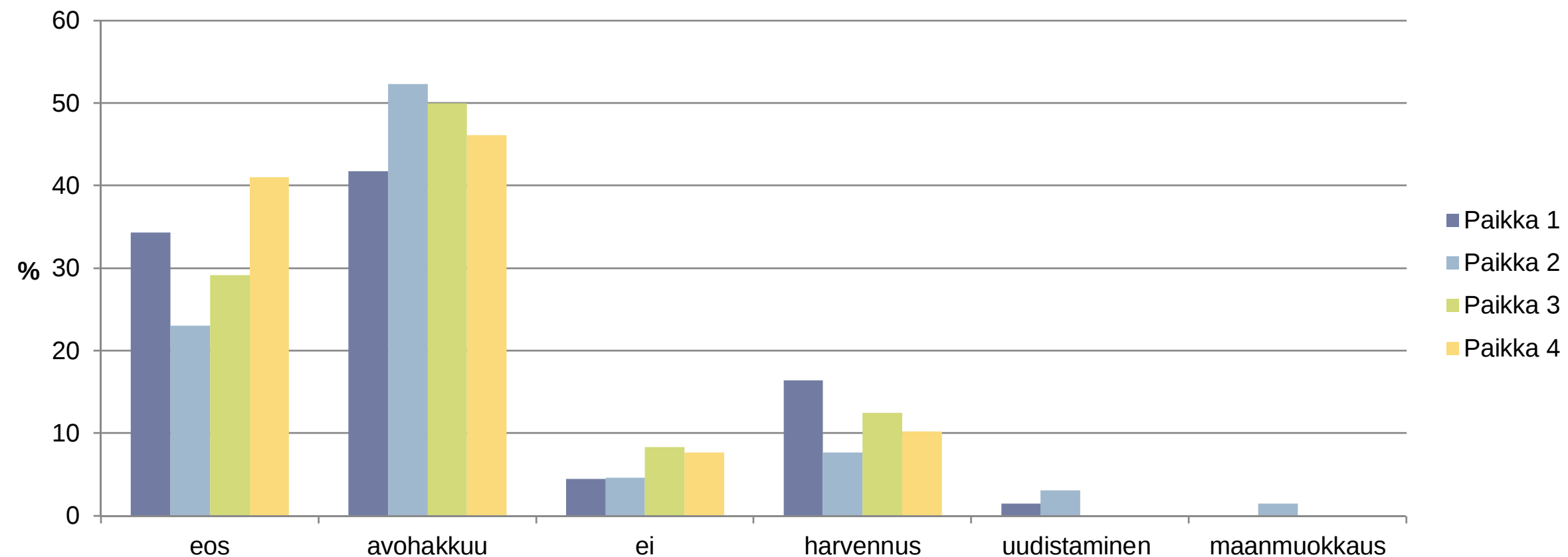
- ▶ Suurin osa vastanneista piti suunnitelmaa tarpeellisena
- ▶ Ei merkittäviä eroja haastattelupaikkojen välillä

15. Pitäisikö mielestänne metsäalueen luonnonhoito-suunnitelmaan lisätä joitakin toimenpiteitä?

- ▶ Enemmistö ei osannut sanoa tai oli tyytyväinen suunniteltuihin hoitotoimenpiteisiin
- ▶ Toivottuja toimenpiteitä olivat mm. raivaus ja huonokuntoisten puiden poisto

16. Onko jokin luonnonhoidon toimenpide, jota mielestänne ei tulisi toteuttaa tällä alueella?

- ▶ Alueelle ei haluta avohakkuuta tai muita merkittäviä toimenpiteitä
- ▶ Alue koetaan luonnontilaiseksi ja se halutaan säilyttää sellaisena

Osa 3. Arvometsän hyväksyttävyys ja hoidon tavoitteet

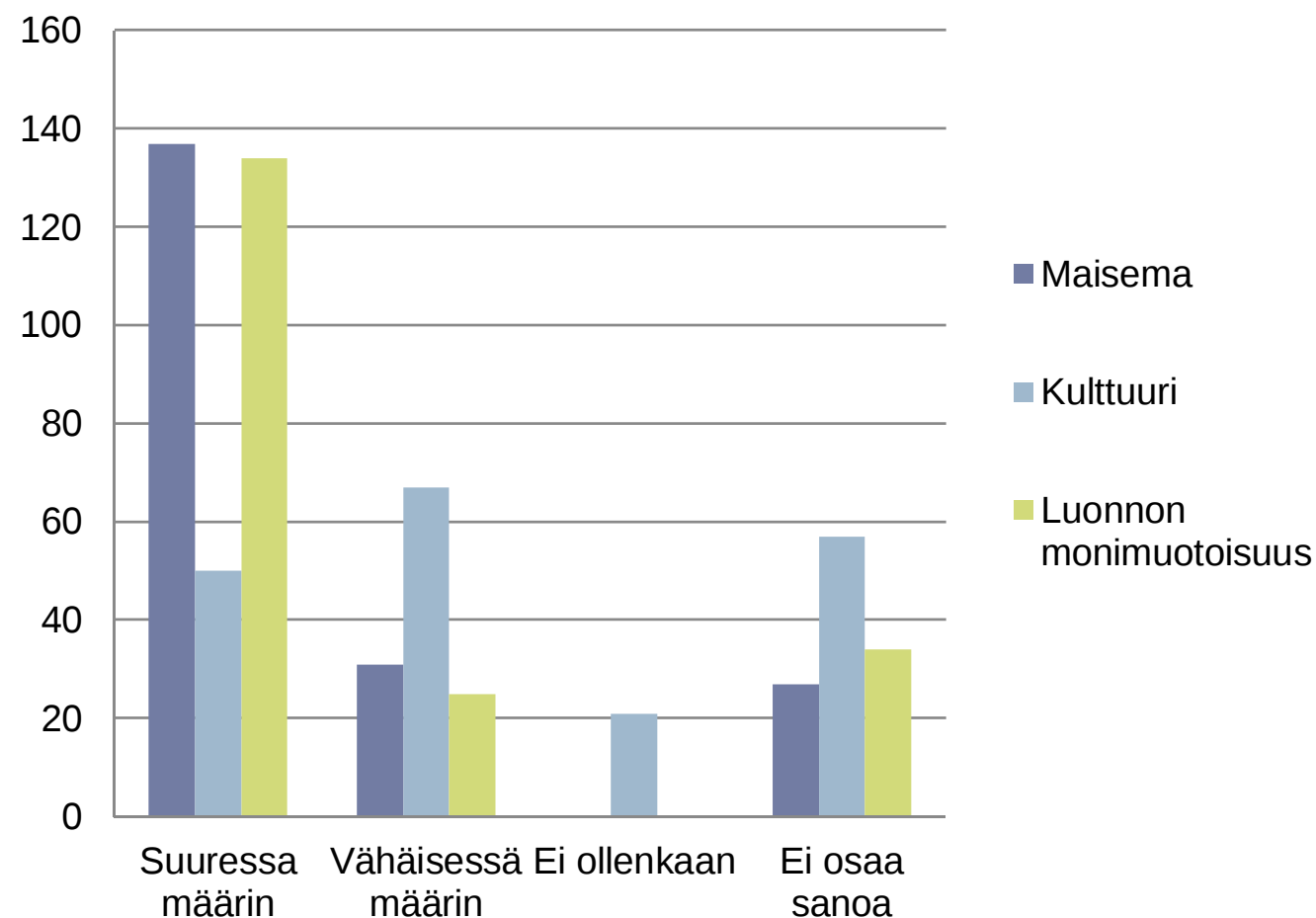
18. Arvometsäkohteiden tarpeellisuus

19. Arvometsän piirteet

- ▶ 18. Onko taajamametsissä mielestänne tarpeen olla erillisiä arvometsäkohteita?

- ▶ Ylivoimainen enemmistö vastaajista on sitä mieltä, että arvometsäkohteet ovat tarpeellisia taajamametsissä.

- ▶ 19. Onko kartalle määritellyssä metsässä mielestänne arvometsän piirteitä?

- ▶ Maiseman ja luonnon monimuotoisuus koettiin alueella merkittäväksi.
- ▶ Kulttuurisista piirteistä ei usein tiedetty miallaisia ne ovat tai onko niitä lainkaan.

Yleisen palautteen tiivistelmä

- ▶ Yleisesti oltiin tyytyväisiä siihen, että tämäntyyppisiä kyselyjä tehdään. Tämä ilmeni niin suullisena palautteena kuin vastausinnokkuutena.
- ▶ Yleisin toive oli, ettei alueelle rakennettaisi lisää. Moni toivoi alueen metsäisyyden säilyvän. Myös luonnontilaisuus, monimuotoisuus sekä metsän tuntu on monelle tärkeää.
Metsänhoidon alueella toivottiin olevan maltillista.
- ▶ Vastaajista useimmat eivät olleet tietoisia tai huomanneet alueella tehtyjä luonnonhoidollisia toimenpiteitä.
- ▶ *Metsiä toivottiin siistittävän nopeammin* tuulenkaadoista sekä hakkuutähteestä.
- ▶ Enemmistö asukkaista tuntui luottavan ammattilaisten tekemään luonnonhoitosuunnitelmaan sekä metsänhoidollisiin toimenpiteisiin.
- ▶ Alueen toivottiin palvelevan ulkoilijoiden tarpeita monipuolisesti
 - Lisävalaistusta
 - Roskapönttöjä
 - Kuntoilupiste
 - Reittiopasteita sekä infotauluja
- ▶ *Tiedottamista luonnonhoidosta alueella tulisi tehostaa.* Tämä toive kävi ilmi yleisessä palautteessa, mutta myös vastaajien ollessa epätietoisia kaupungin tekemästä uudesta luonnonhoitosuunnitelmasta alueelle.

Tarkastelu

▶ Menetelmän arviointi

- ▶ Myllypuron ikäjakaumaan nähden otos oli melko edustava, vaikka nuoria ei juuri tavoitettu haastateltaviksi.
- ▶ Haastatteluajankohtaa ja kellonaikaa vaihtelemalla olisi voitu tavoittaa kattavampi otos Myllypuron alueen käyttäjistä.
 - ▶ Otoksesta mahdollisesti puuttuvat aamu-, ilta- ja arkikäyttäjät. Haastatteluajat olivat la ja su klo 10-16.

▶ Kysymysten toimivuus

- ▶ **Kysymys 20:** Toimenpiteet arvometsässä. Useimmille haastatelluille termit olivat vieraita, mikä on voinut aiheuttaa väärinymmärryksiä. Eri haastattelijat ovat todennäköisesti selittäneet asioita hieman eri tavalla, jolloin vastaukset eivät välttämättä ole täysin luotettavia.
- ▶ Tulokset kuvaavat hyvin ihmisten positiivista suhtautumista sellaisiin metsänhoidollisiin toimiin, joita tavallisen ulkoilijan on vaikea havaita tehdyksi.

▶ Toivottiin parempaa tiedotusta alueen luonnonhoidollisista toimenpiteistä.

- ▶ Tällä hetkellä asukkaat eivät olleet tietoisia alueen luonnonhoitosuunnitelmasta, mutta olivat erityisen kiinnostuneita saamaan lisää informaatiota.
- ▶ Alueen arvometsä-statuksesta ei tiedetty.

Johtopäätöksiä

- ▶ Useat haastelluista kaikista 195 henkilöistä harrasti useita erilaisia ulkoilumuotoja tutkitulla Myllypuron metsäalueella.
- ▶ Haastatelluilla ei ollut selkeitä mielipiteitä arvometsäalueen hoidosta, vaikka Myllypuron, Puotinharjun ja Roihupellon Kerrokartalla -kyselyyn vastanneista suurin osa ulkoilee eniten juuri Hallainvuorella. Alueen arvosta pitäisi tiedottaa enemmän.
- ▶ Vastaajien iän perusteella alue on keski-ikäisten ja nuorten aikuisten suosimaa.
- ▶ Pääasiassa Myllypuron metsissä ulkoilevat alueen asukkaat, eikä sinne tulla kauempaa.

Lähteet

- ▶ Kerro kartalla-kysely Myllypuro, Roihupelto, Puotinharju 2012. Helsingin kaupunki, Rakennusvirasto. Taloustutkimus Oy, Pauliina Aho. 2013.
- ▶ Helsinki alueittain 2012. Helsingin kaupunki. Tietokeskus, s. 176.

Tekijät

Roy Ahlfors
Sini Arnkil
Jaana Boman
Tapio Hatakka
Saara Holm
Johanna Karjalainen
Samuli Karppinen
Ella Koljonen
Johannes Kyrö

Atte Lahti
Kaisa Manninen
Aleksi Mikola
Mia Meronen
Aija Rahikainen
Minna Raunio
Maria Talvitie
Maria Tolppanen
Saija Vänskä